

ଫାଟକ ରେଳ ଷ୍ଟେସନ ଉଚ୍ଛେଦ ଦାବିରେ ସଚେତନ ନାଗରିକ କମିଟି ପକ୍ଷରୁ ମାନବ ଶୃଙ୍ଖଳ

ସଂଖ୍ୟାରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକ ମଧ୍ୟ ସାମିଲ ହୋଇଥିଲେ । ପୂର୍ବରୁ ଏନେଇ ବିକ୍ଷୁବ୍ଧ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ହେଲେ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହି ପୁରୁଣା ରେଳ ଷ୍ଟେସନକୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରାନଯାଇ ବୋଲି ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀ ମାନେ କହିଛନ୍ତି । ରେଳବାଇ ଦୂରନ୍ତ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରୁ ବୋଲି

ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀ ମାନେ ଦାବି କରିଛନ୍ତି । ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାନଯାଇ ଆଗାମୀ ଦିନରେ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ଆହୁରି ବ୍ୟାପକ କରାଯିବ ବୋଲି କମିଟି ପକ୍ଷରୁ ଚେତାବନା ଦିଆଯାଇଛି । କୋଭିଡ୍ ଗାଢ଼ତ୍ୱ ଲାଗିବ କୁ ଅନୁପାଳନ କରି ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀ ମାନେ ବିକ୍ଷୋଭ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଛନ୍ତି ।

ରୁକ୍ଷଣୀୟକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ କରୋନା କଟକଣାକୁ ଫୁଟୁ: ରେଗୁଲାର ଅର୍ଡର ଦେବା ନାଁରେ ବର୍ତ୍ତୀ ଆଦାୟ ଅଭିଯୋଗ

ହରିଚନ୍ଦନପୁର,୩୧/୭ (ନି.ପ୍ର): ସାରା ରାଜ୍ୟରେ କରୋନାର ବିତୀୟ ଲହରୀରେ କଟକଣା ସାମାନ୍ୟ କୋହଳ ହୋଇଛି । କରୋନା କଟକଣାର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ନୀତି ନିୟମ ପାଳନ କରିବାକୁ ସରକାରଙ୍କ କଡ଼ା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ରହିଥିବା ବେଳେ ହରିଚନ୍ଦନପୁର ରହିଥିବା ବେଳେ ହରିଚନ୍ଦନପୁର ରୁକ୍ଷଣୀୟକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ କଟକଣାକୁ ବେଫିକର ଭାବେ ପାଳନ ତାଲିଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି । ଏହି ଶିକ୍ଷାଅଧିକାରୀଙ୍କ ରେଗୁଲାର ହେବାକୁ ଥିବା ୮୬ ଜଣ ଶିକ୍ଷକ ଓ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କୁ ଏକାସଙ୍ଗେ ତକାର ରେଗୁଲାର ଅର୍ଡର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଏଥିସହ ମୁଖ୍ୟ କଥା ସମସ୍ତଙ୍କ ଠାରୁ ମନସ୍କୁଣ୍ଡ ଭାବେ ବର୍ତ୍ତୀ ଆଦାୟ କରିବା ସହ ସରକାରଙ୍କ କରୋନା କଟକଣାର ଧର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଉପାଦେୟ ଭାବେ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ପୃଷ୍ଠି ଘଟଣା ଘଟିଛି । ସୁତରା ମୁତାବକ କିଲ୍ଲା ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିକାରୀ ସମଗ୍ର ଶିକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ରରେ ଚିଠି ନଂ ୧୮୮୯ରେ କିଲ୍ଲା ୧୩ଟି ବ୍ଲକର ୨୦୧୧/ ୧୨୧/୧୩/୧୪ ବ୍ୟାଚର କନିଷ୍ଠ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ରେଗୁଲାର ହେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ରହିଛି । ସେହିପରି ହରିଚନ୍ଦନପୁର ବ୍ଲକରେ ୮୬ ଜଣ ଶିକ୍ଷକ ଓ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ରେଗୁଲାର ହେବାକୁ ଅର୍ଡର ଆସିଥିଲା । ଯାହାକୁ

ନେଇ କୋଭିଡ ସମୟରେ ସରକାରଙ୍କ କଟକଣାକୁ ଭୁଲି ରୁକ୍ଷଣୀୟକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଏକା ସଙ୍ଗେ ୮୬ ଜଣଙ୍କୁ ତକାରାଇଛି । ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଅତି ଚଳଚ୍ଚତା ସହିତ ପ୍ରତି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପିଛା ତାହା ଆଦାୟ କରାଯାଇଥିବା ନେଇ ହରିଚନ୍ଦନପୁର ଅଂଚଳରେ ଚର୍ଚ୍ଚା କୋର ଧରିଛି । ଖବର ଅନୁଯାୟୀ କିଲ୍ଲାର ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ରୁକ୍ଷଣୀୟକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଗୋଟିଏ ଚିଠିରେ ସମସ୍ତ ରେଗୁଲାର ହେବାକୁ ଥିବା ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନାମ ରହିଛି ଓ ରେଗୁଲାର ଅର୍ଡର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ହେଲେ ହରିଚନ୍ଦନପୁର ବ୍ଲକରେ ପ୍ରତି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପିଛା ରେଗୁଲାର ଅର୍ଡର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଠାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗ୍ରହଣ କରି ଏମ୍ବ୍ରୁ ହୋଇଛି ତାହାକୁ ନେଇ ସାଧାରଣରେ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ପୃଷ୍ଠି ହୋଇଛି । ଏନେଇ ରୁକ୍ଷଣୀୟ ଅଧିକାରୀ ଯୋଗାଣ ଯୋଗାଣ ସହ ଫୋନ୍ ଯୋଗେ ଯୋଗାଣ କରି ଘଟଣା ସମ୍ପର୍କରେ ପଚାରିବାରୁ ମୋ କାନକୁ ଡିଜି ଆସିନାହିଁ କହି ଫୋନ୍ କଲ କାଟି ଦେଖିଥିଲେ । ସମସ୍ତ କଥା ନଶ୍ୱରୀ ଫୋନ୍ କଲ କାଟି ଦେବାକୁ ଜଣାପଡିଯାଇଛି ଏହା ଭିତରେ ସତ୍ୟତା କ'ଣ ରହିଛି, ଓ ଚର୍ଚ୍ଚାର ବିଷୟ ହିଁ ସତ୍ୟ ।

୭୫କେଜି ଗଞ୍ଜେଇ ଜବତ: ଜଣେ ଗିରଫ

କନ୍ଦପୁର, ୩୧/୭ (ନି.ପ୍ର): ଦୈପାରାଗୁଡ଼ା ପୋଲିସ ପକ୍ଷରୁ ଗଞ୍ଜେଇ ଚୋରି ତାଲାଣ ମାମଲାରେ ଆଜି ଜଣକୁ କୋର୍ଟ ଚାଲାଣ କରାଯାଇଛି । ଅଭିଯୁକ୍ତ ଜଣକ ଦୈପାରାଗୁଡ଼ା ଥାନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଚନ୍ଦ୍ରପୋଡ଼ା ଫାଟକରେ

ବୋଉକ୍ଷତ୍ରା ଗ୍ରାମର ଭଗବାନ ହରିକନଙ୍କ ୪୦ ବର୍ଷୀୟ ପୁଅ ଦୈତାରୀ ହରିକନ ବୋଲି ଜଣା ପଡିଛି । ଅଭିଯୋଗ ଏକ ହିରୋହୋଷ୍ଟା ମମାତର ସାଉକେରେ ୬୫ କେଜି ଗଞ୍ଜେଇ ନେଇ ଚାରିଚକ୍ଷଣ କରୁଥିବା ବେଳେ ଆଜି ଭୋର

ସକାଳେ ଗୌଡ଼ଗୁଡ଼ା ଛକରେ ଦୈପାରାଗୁଡ଼ା ପୋଲିସ ହାତରେ ଧରାପଡ଼ିଥିବା ବେଳେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଆଜି ଅପରାହ୍ଣ ଚାରିଟା ବେଳେ କନ୍ଦପୁର କୋର୍ଟ ଚାଲାଣ କରାଯାଇଛି । ୬୫କେଜି ଗଞ୍ଜେଇ ସହ ବାଇକ ଏବଂ ନଗଦ ୩୫୦ ଟଙ୍କା ଜବତ

କରାଯାଇଛି । ଦୈପାରାଗୁଡ଼ା ଥାନା କେସ ନମ୍ବର ୧୧୮/ ୨୧ ଅନୁଯାୟୀ ସରକାରଙ୍କୁ ଅଧିକ ବକ୍ତବ୍ୟ ଏହି ଘିଟଣାର ତଦନ୍ତ କରୁଥିବା ଥାନା ଅଧିକାରୀ ଭଣ୍ଡର ତାଣ୍ଡି ପୁରୀ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଟିକା ଦେବାପାଇଁ ନଦୀ ପାର ହେଉଛନ୍ତି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର୍ମୀ

ମାଲକାନଗିରି,୩୧/୭ (ନି.ପ୍ର): ମାଲକାନଗିରି ଜିଲ୍ଲା ଚିତ୍ରକୋଣ୍ଡା ବ୍ଲକର ସ୍ୱାଭିମାନ ଅଂଚଳରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି କରୋନା ଟୀକା ଦେବାପାଇଁ ନଦୀପାର ହେଉଛନ୍ତି ପୁରୁଷ ଓ ମହିଳା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର୍ମୀ । ଗୁରୁପ୍ରିୟା ସେବୁ ନିର୍ମାଣ ହେଲାପରେ

ମଧ୍ୟ ସ୍ୱାଭିମାନ ଅଂଚଳର ସମସ୍ତ ଅଂଚଳକୁ ଆକ୍ରମଣ ଯୋଗାଣ ଫର୍ମୁଲ୍ ଭାବରେ ହୋଇପାରିନି । ଘୋଟ ବଡ଼ ବ୍ରିକ ନିର୍ମାଣ କାମ ଜାରିରହିଛି । ସ୍ୱାଭିମାନ ଅଂଚଳର ଲୋକଙ୍କ ପାଖରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ପହଂଚାଇବା ପାଇଁ ଅନେକ

ସମୟରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଟିମ ନଦୀ,ନାଳ,ପାହାଡ ଚଢ଼ି ଲୋକଙ୍କ ପାଖରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ପହଂଚାଇଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି । ସେହିପରି ଆଜି ଏକ ଘଟଣା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି ସ୍ୱାଭିମାନ ଅଂଚଳରେ କରୋନା ଟୀକା

ଦେବାପାଇଁ କାନ୍ଧରେ ଭେଟିନେସନ ବନ୍ଦ ପକାଇ ମାଲି ଗୁଡ଼ା ନଦୀକୁ ପୁରୁଷ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର୍ମୀ ଶଖାଳ ଶେଖର କର, ମହିଳା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର୍ମୀ ପ୍ରଣତି ମଣ୍ଡଳ ଭରା ନଈ ପା ରହୋଇ ଲୋକଙ୍କ ପାଖରେ ପହଂଚି ଟୀକା ଦେଇଛନ୍ତି ।

ସ୍ୱାଭିମାନ ଅଂଚଳରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ମାଣ୍ଡିଆ ତଳିରୋପଣ

ମାଲକାନଗିରି, ୩୧/୭ (ନି.ପ୍ର): ଚିତ୍ରକୋଣ୍ଡା ଫାଟକର ସମଗ୍ର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଶିଶୁ ଓ ମହିଳା କଲ୍ୟାଣ ସମିତି ଆନୁକୁଲ୍ୟରେ କିଲ୍ଲା କୃଷି ବିଭାଗ, ଧ୍ୱାସନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଓ ଆମ୍ବା ସହାୟତାରେ ପିଲେଟ ମିଶନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ ଶିଶୁ ଓ ମହିଳା କଲ୍ୟାଣ ସମିତି ର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ କେଳାଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଚିତ୍ରକୋଣ୍ଡା ସ୍ୱାଭିମାନ ଅଂଚଳର ବଡ଼ପଡ଼ା ଓ ପାପରମେତେକା ଫାଟକରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରାମରେ ମାଣ୍ଡିଆ ଓ ସୁଆଁ ତଳି ରୋପଣ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରାମର ଚାଷୀଙ୍କ ଜମିରେ ମାଣ୍ଡିଆ ସୁଆଁ ଚାଷ ନିମନ୍ତେ ବେତ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରାଯାଇ ତଳି ପକାଯାଇ ଚାଷୀ ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତି କରି ତଳି ରୋପଣ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଛି । ତଳିତ ବର୍ଷ ସ୍ୱାଭିମାନ ଅଂଚଳରେ ଚାରି ଶହ ଚାଷୀଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ୨୨୦ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ସୁଆଁ ମାଣ୍ଡିଆ ଚାଷ କରିବା ପାଇଁ ଚାଷୀ ଚୟନ କରାଯାଇଛି । ଯେଉଁ ମାଣ୍ଡିଆ ଓ ସୁଆଁ ଚାଷ କେବଳ ଜୈବିକ ଖାଦ୍ୟ ସାଧନରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ଚାଷ କରାଯାଏ ଫଳରେ ଚାଷୀ

ରୁକ୍ଷଣୀୟ ଅମଳ ପାଇଥାଏ ! ଯେଉଁ ମାଣ୍ଡିଆ ଚାଷ ମାଲକାନଗିରି ଜିଲ୍ଲାରେ ଲୋକେ ନିଜ ଖାଦ୍ୟ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ଏବଂ ଚାଷ ରେ ମଧ୍ୟ ମିଳେଟ ମିଶନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ଲୁମ୍ପିକା ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ସ୍ୱାଭିମାନ ଅଂଚଳରେ ଏହି କ୍ଷୁଦ୍ର ଶସ୍ୟର ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରାଯିବା ସହ ଚାଷୀ ନିଜେ ଖାଦ୍ୟ ରୂପେ ଅମଳ କୁ ସରକାରଙ୍କ ମାଣ୍ଡିଆ ମଣ୍ଡି ରେ ବିକି ଭଲ ରୁର ପଇସା ପାଇ ଲାଭ ପାଇ ପାରୁଛି ଓ ଚାଷୀ ଉନ୍ନତ ହେବା ପାଇଁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ରାଶି ମଧ୍ୟ ପାଇଛି । ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରାମରେ ଗୋଷ୍ଠୀ ମାଧ୍ୟମରେ ମାଣ୍ଡିଆ ଗୁଣ୍ଡ କରିବା ଯନ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଏଥି ସହିତ ଜିଲ୍ଲାରେ ମାଣ୍ଡିଆ ଚାଷ କରୁଥିବା ମହିଳା ଗୋଷ୍ଠୀ ସଦସ୍ୟା, ମାଣ୍ଡିଆ ଚାଷୀ ଓ ବିଭିନ୍ନ ଫାଟକରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ସିଆରପି ମାନଙ୍କୁ ନେଇ ମାଣ୍ଡିଆ ରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଜଳଖିଆ ସମ୍ପର୍କରେ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ଛାନ୍ଦ ମାଣ୍ଡିଆ ତିଆରି କରି ଦେଖାଯିବା ସହିତ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଜଳଖିଆ ଅନୁଯାୟୀ ଭାଗମାପ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସମ୍ପର୍କରେ ଅବଗତ କରାଯାଇଛି । କେବଳ ଯେ ମାଣ୍ଡିଆ କୁ ମାଣ୍ଡିଆ ପେକ ଖିରି କରି ଖାଇବା ଏକ ମାତ୍ର ବ୍ୟବହାରର ଉପାୟ ନୁହେଁ,

ମାଣ୍ଡିଆର ଚାହିଦା ତଥା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉପଯୋଗୀ ଉପାଦେୟତା କୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ମାଣ୍ଡିଆକୁ ଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ଉପଯୋଗ କରି ବହୁ ପ୍ରକାରର ଜଳଖିଆ ଓ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ତିଆରି କରିହେବ ଯଥା - ବନା, ପକୃତି, ଭରିଲି, ଆକୁଟପ, ଚକୃଳି ପିଠା, ଉପମା, ବିରିୟାନା, ଦହିବରା, ଗୋଲାପକାମୁ, ରସଗୋଲା, ପକଡା, ବାଉରିଶି, ଖିରି, ପୋଡପିଠା, ବିଷୁଟ, କେକ, ପୋଡ ମିଠା, ପିଆଜି, ସିକାଡ଼ା ଭଳି ବହୁ ପ୍ରକାରର ଖାଦ୍ୟ ତିଆରି କରାଯାଇ ପାରିବ ଯାହାକି ଦୈନିକ ନିଜେ ଖାଦ୍ୟ ଓ ଜଳଖିଆ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର ର ଫାଇଦା ଉଠାଇବା ସହିତ ଜଣେ ଚାଷୀ କିମ୍ବା ଷ୍ଟଫ୍ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ର ମହିଳା ଭକ୍ତ ଜଳଖିଆ ଦୋକାନ କରି ମଧ୍ୟ ନିଜେ ସ୍ୱାଧୀନତା ହୋଇ ପାରିବ । ଏଣୁ ମାଣ୍ଡିଆ ତିଆରି ଜଳଖିଆ ର ଚାହିଦା ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ପାରିବ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ଭଳି ଚୋକଣାର କରି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରେ ସହାୟକ ହୋଇ ପାରିବ, ଉଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କୁ ମିଳେଟ ମିଶନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଫାନ୍ଦୋଳ ତପନ କୁମାର ରଥ, ସୁରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପୂଜାରୀ, ତ୍ରିନାଥ ଖେମୁରୁ ଓ ରାଜେଶ ମହାରଣା ପରିଚାଳନା କରୁଛନ୍ତି ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜରେ ପ୍ରାଣାଧିନର ଦ୍ରୁତ ଅବସୟ ଚିକ୍ଷାଜନକ

- ନବ ନିର୍ମିତ ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ପାଲଟିଛି ଭୂତକୋଠୀ
- ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସକ ଅଭାବ ଓ ଚାରଣ ଭୃମିର ବେଆଇନ ଜବର ଦଖଲ ମୁଖ୍ୟ ସମସ୍ୟା
- ସମସ୍ୟାରେ ପଡି ଗୋପାଳନରୁ ମୁହିଁ ଫୋରାଉଛନ୍ତି ଯୁବ ଉଦ୍ୟୋଗୀ

ଦାରିପଦା, ୩୦/୭ (ନି.ପ୍ର): ପ୍ରାଣୀ ସମ୍ପଦର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବହୁବିଧି ଯୋଜନା ପ୍ରଣୟନ କରି ହଜାର ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କା ଦେବାକାରୀ ରାଜକୋଷରୁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରୁଥିବା ବେଳେ, ପ୍ରାଣୀ ସମ୍ପଦ ଆଜି କେତେ ସୁରକ୍ଷିତ ଏବଂ ସରକାରୀ ଯୋଜନା ସବୁ କେତେ ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ପାରିବ ବୋଲି କଥା । ଏଥିପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସରକାରୀ ମଣ୍ଡଳାଳୟ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀ ଓ କର୍ମଚାରୀ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଅନେକ ସେକ୍ସା ସେବା ଫର୍ଗଠନ ମଧ୍ୟ ଏଦିଗରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଥିବାର ଦେଖାଯାଇଛି । ତେବେ ଏତେବଦ୍ଧ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ପରେ ବି ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଭଳି ଏକ ବଣପାହାଡ଼ ଘେରା ତଥା ସୁବିକ୍ଷିତ ଚାରଣ ଭୂମୀ ମହରୁଦ ଥିବା ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରାଣୀ ସମ୍ପଦ ବିଶେଷ କରି ଗୋସମ୍ପଦର ସୁରକ୍ଷା ଓ ବିକାଶ ବହୁଳ ମାତ୍ରାରେ ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ । ଆଦିବାସୀ ଅଧିଷ୍ଠିତ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାରେ ନିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ଗୋପାଳନ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ କରିବା କଥା । କୃଷି, ଗୃହପାଳିତ ପଶୁ ପକ୍ଷୀ

ପାଳନ ଉପରେ ଜିଲ୍ଲାବାସୀ ମୁଖ୍ୟତଃ ନିର୍ଭରଶୀଳ । ମାତ୍ର ଜିଲ୍ଲାରେ ଗୋଧନର ବିକାଶ ନେଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇ ପଦକ୍ଷେପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସରକାରୀ ତଥା ବିଭାଗୀୟ ହତ୍ୟାସନତା ଉଦ୍ଧାରକାରୀ କରାଯାଇପାରେ । ଯୁବଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କୁ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଉପାୟରେ ଗୋପାଳନ କରି ସ୍ୱାଧୀନତା ହେବାକୁ ମଧ୍ୟ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ କୌଣସି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇନାହିଁ । ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କର ଚିକିତ୍ସା ଭିତ୍ତିକୃମି ମଧ୍ୟ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇପଡ଼ିଛି । ଫଳରେ ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ସହିତ ଅନ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ ଗର୍ଭ ଉପଖଣ୍ଡ ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ, ୨୪ଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ପ୍ରାଣୀ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ୧୬୬ଟି ପୁରୁଣା ଓ ୫୬ଟି ନୂଆ ପ୍ରାଣୀଧାନ ନିରୀକ୍ଷକ କେନ୍ଦ୍ର ରହିଛି । ପୁଣି ଭେଟେନାରୀ ଚେକ୍ସିଆନ ପଦ୍ଧତି ମଧ୍ୟ କର୍ମଚାରୀ ଅଭାବରୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ଖୋଲିପାରି ବିଳମ୍ବିତ ସବୁ

ଛାଡିଦେଲେ ବହୁ ଗୋଷ୍ଠୀ ବନ୍ଦ ହୋଇ ରହିବା, ଜିଲ୍ଲାରେ ଥିବା ଚାରଣ ଭୂମୀର ବେଆଇନ ଜବର ଦଖଲ ହେବା, ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସରକାରୀ ତଥା ବିଭାଗୀୟ ହତ୍ୟାସନତା ଉଦ୍ଧାରକାରୀ କରାଯାଇପାରେ । ଯୁବଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କୁ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଉପାୟରେ ଗୋପାଳନ କରି ସ୍ୱାଧୀନତା ହେବାକୁ ମଧ୍ୟ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ କୌଣସି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇନାହିଁ । ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କର ଚିକିତ୍ସା ଭିତ୍ତିକୃମି ମଧ୍ୟ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇପଡ଼ିଛି । ଫଳରେ ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ସହିତ ଅନ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ ଗର୍ଭ ଉପଖଣ୍ଡ ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ, ୨୪ଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ପ୍ରାଣୀ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ୧୬୬ଟି ପୁରୁଣା ଓ ୫୬ଟି ନୂଆ ପ୍ରାଣୀଧାନ ନିରୀକ୍ଷକ କେନ୍ଦ୍ର ରହିଛି । ପୁଣି ଭେଟେନାରୀ ଚେକ୍ସିଆନ ପଦ୍ଧତି ମଧ୍ୟ କର୍ମଚାରୀ ଅଭାବରୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ଖୋଲିପାରି ବିଳମ୍ବିତ ସବୁ

ନବ ନିର୍ମିତ ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ପାଲଟିଛି ଭୂତକୋଠୀ । ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସକ ଅଭାବ ଓ ଚାରଣ ଭୃମିର ବେଆଇନ ଜବର ଦଖଲ ମୁଖ୍ୟ ସମସ୍ୟା । ସମସ୍ୟାରେ ପଡି ଗୋପାଳନରୁ ମୁହିଁ ଫୋରାଉଛନ୍ତି ଯୁବ ଉଦ୍ୟୋଗୀ । ଗୋଷ୍ଠୀ ବନ୍ଦ ହୋଇ ରହିବା, ଜିଲ୍ଲାରେ ଥିବା ଚାରଣ ଭୂମୀର ବେଆଇନ ଜବର ଦଖଲ ହେବା, ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସରକାରୀ ତଥା ବିଭାଗୀୟ ହତ୍ୟାସନତା ଉଦ୍ଧାରକାରୀ କରାଯାଇପାରେ । ଯୁବଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କୁ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଉପାୟରେ ଗୋପାଳନ କରି ସ୍ୱାଧୀନତା ହେବାକୁ ମଧ୍ୟ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ କୌଣସି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇନାହିଁ । ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କର ଚିକିତ୍ସା ଭିତ୍ତିକୃମି ମଧ୍ୟ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇପଡ଼ିଛି । ଫଳରେ ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ସହିତ ଅନ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ ଗର୍ଭ ଉପଖଣ୍ଡ ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ, ୨୪ଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ପ୍ରାଣୀ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ୧୬୬ଟି ପୁରୁଣା ଓ ୫୬ଟି ନୂଆ ପ୍ରାଣୀଧାନ ନିରୀକ୍ଷକ କେନ୍ଦ୍ର ରହିଛି । ପୁଣି ଭେଟେନାରୀ ଚେକ୍ସିଆନ ପଦ୍ଧତି ମଧ୍ୟ କର୍ମଚାରୀ ଅଭାବରୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ଖୋଲିପାରି ବିଳମ୍ବିତ ସବୁ

ନବ ନିର୍ମିତ ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ପାଲଟିଛି ଭୂତକୋଠୀ । ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସକ ଅଭାବ ଓ ଚାରଣ ଭୃମିର ବେଆଇନ ଜବର ଦଖଲ ମୁଖ୍ୟ ସମସ୍ୟା । ସମସ୍ୟାରେ ପଡି ଗୋପାଳନରୁ ମୁହିଁ ଫୋରାଉଛନ୍ତି ଯୁବ ଉଦ୍ୟୋଗୀ । ଗୋଷ୍ଠୀ ବନ୍ଦ ହୋଇ ରହିବା, ଜିଲ୍ଲାରେ ଥିବା ଚାରଣ ଭୂମୀର ବେଆଇନ ଜବର ଦଖଲ ହେବା, ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସରକାରୀ ତଥା ବିଭାଗୀୟ ହତ୍ୟାସନତା ଉଦ୍ଧାରକାରୀ କରାଯାଇପାରେ । ଯୁବଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କୁ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଉପାୟରେ ଗୋପାଳନ କରି ସ୍ୱାଧୀନତା ହେବାକୁ ମଧ୍ୟ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ କୌଣସି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇନାହିଁ । ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କର ଚିକିତ୍ସା ଭିତ୍ତିକୃମି ମଧ୍ୟ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇପଡ଼ିଛି । ଫଳରେ ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ସହିତ ଅନ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ ଗର୍ଭ ଉପଖଣ୍ଡ ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ, ୨୪ଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ପ୍ରାଣୀ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ୧୬୬ଟି ପୁରୁଣା ଓ ୫୬ଟି ନୂଆ ପ୍ରାଣୀଧାନ ନିରୀକ୍ଷକ କେନ୍ଦ୍ର ରହିଛି । ପୁଣି ଭେଟେନାରୀ ଚେକ୍ସିଆନ ପଦ୍ଧତି ମଧ୍ୟ କର୍ମଚାରୀ ଅଭାବରୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ଖୋଲିପାରି ବିଳମ୍ବିତ ସବୁ

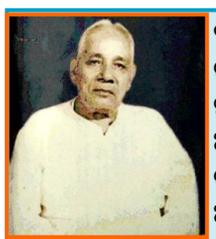

ରାଜ-୧୨

ଧାରାବାହିକ : ଜୀବନାନୁଭୂତି

ଭାଗ-୩୮
(ପୂର୍ବ ପ୍ରକାଶିତ ଭାଗରୁ...)

ମୋର ପୂର୍ବ ସ୍ମୃତି କଥା

ବାଲେଶ୍ଵରରେ ପ୍ରଥମଥର ୧୯୧୫ ମସିହାରେ
ତୃତୀୟଶ୍ରେଣୀ ମାଳିକ୍ଷେତ୍ର ଓ ଦ୍ଵିତୀୟଥର ୧୯୩୧
ମସିହାରେ ତେପୁଟି ମାଳିକ୍ଷେତ୍ର ପଦରେ
ଅବସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ଭାରତଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକଙ୍କ
ରଚିତ 'ପୂର୍ବ ସ୍ମୃତିକଥା' ୧୯୬୬ରେ ପୁସ୍ତକ
ଆକାରରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ତା' ପରବର୍ଷ ଓଡ଼ିଶା
ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ଦ୍ଵାରା ସମ୍ମାନିତ ହେବା
ମନନଶୀଳ ପାଠକଙ୍କ ପାଇଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟକର ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ।
ଏହି ପୁସ୍ତକରେ ଅଛି ରାଜା ରାଜୁତା ସମୟର ଇତିହାସ, ଅଛି ସାମାଜିକ
ତେଜନା, ଅଛି ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚାଙ୍ଗ ସାହିତ୍ୟ । ଆଜି ବି ଆମ ସମାଜରେ ନାରୀ
ନିର୍ଯ୍ୟାତନାର ଚିତ୍ର ସର୍ବତ୍ର ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଥିବା ବେଳେ ସେ ସମୟରେ
ନାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସେ ଦେଖୁଥିବା ସ୍ଵପ୍ନ, ସମୟନିଶୀଳ ମନୋଭାବ,
ନାରୀଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ପ୍ରେରଣା ତାଙ୍କୁ ସ୍ମରଣୀୟ କରି ରଖିଛି । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
ନାୟକଙ୍କର 'ମୋର ପୂର୍ବ ସ୍ମୃତିକଥା' ଧିନି ପ୍ରତିଧ୍ଵନିର ଗୁଣଗ୍ରାହୀ
ପାଠକମାନଙ୍କ ପାଇଁ...

କହିଲି, “ ପୂର୍ଣ୍ଣ ! ତୁ ତିନୁନାହିଁ ଏସେ
ତେପୁଟି ସାହେବ । ଅଳ୍ପଦିନ ହେଲେ
ବାଳମୁକୁନ୍ଦ କାନୁନ୍‌ଗୋଙ୍କ ସ୍ଵାନରେ
ଆସିବୁନି ।” ତତ୍ପରେ କିଛି ସମୟ
ଭାବରେ ଛିଡ଼ାହୋଇ ଯୋଗ୍ୟ କାବ୍ୟରେ
ଦୀର୍ଘ ସମାପନା ଚାହୁଁ ପକାଇଲି । କେବଳ
ସେତିକି ନୁହେଁ, ସେହି ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ପାଖକୁ
ଦୌଡ଼ି ଯାଇ କଠୋର ସ୍ଵରରେ ଚାହୁଁ କହିଲି,
“ଚାଲି ଯାଆନ୍ତୁ, ସାହେବଙ୍କୁ ଏତେ ହଇରାଣ
କଲୁ ।” ବୈଦ୍ୟନାଥ ବାବୁ, ମୁଁ ଓ ଉପସ୍ଥିତ
ଲୋକେ ଆଉ ହସ ସମାଜି ପାରିଲୁ ନାହିଁ ।
କେବେକାଳକୁ କହିଲି, “ସାବାସ୍
ଦେଲିସୁବାଲା ! ଯା, ଖୋର କାମ କର ।”
ସେ, ଲଜାବଦନ ପୁଣ୍ୟରେ ଚାଲିଗଲା ଓ
ଆମେମାନେ ସେହି ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ନେଇ ବୈଦ୍ୟନାଥ
ବାବୁଙ୍କ ବସାକୁ ଗଲୁ ଓ ତାଙ୍କୁ କିଛି ଦେଇ
ବିଦାୟ କଲୁ । ଅତ୍ୟଧିକ ସରଳତା ଅନେକ
କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିପଦର କାରଣ ହୋଇଥାଏ ।
ତତ୍ପରେ ବଳିମ ରୂପ ଥିବା ଯାଏ ରାହୁ ତାଙ୍କୁ
ସ୍ମରଣ କରିବାକୁ ସୁଦ୍ଧା ସାହସ କରେନାହିଁ ।
ସରଳ, ସୁଶୋଭା, ମନୋନାୟକତା
ପୂର୍ଣ୍ଣତାକୁ ବୈଶି ଅନାୟାସରେ ଗ୍ରାସକରେ ।
ବୈଦ୍ୟନାଥ ବାବୁଙ୍କ ଆଉ ବିଶେଷତ୍ଵ ଥିଲା,
ସମାଜାତ୍ମକତା ଓ ପାକକାର୍ଯ୍ୟ । ସେ
ନିଃସୂକ୍ଷ୍ମ ସହକାରେ ବେହେଲା ବଜାର
ପାରୁଥିଲା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମାଜ ସହିତ
ସରଳତା ସମାଜ ଗ୍ରାସ କରୁଥିଲେ । ନିଜେ
ଖାଇବା ଅପେକ୍ଷା ଅନ୍ୟକୁ ଖୁଆଇବାରେ ସେ
ଅତ୍ୟଧିକ ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ ।
କୌଣସି ବହୁ ଚାହୁଁ ଭୋଜିକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କଲେ
ସେ ଯେ କେବଳ ଖାଇବାକୁ ଆସୁଥିଲେ,
ତାହା ନୁହେଁ । ରନ୍ଧନଶାଳୀ ଯାଇ
ଉପାଦେୟ ଆହାରୀୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଉଥିଲେ ।
ପ୍ରତି ଶନିବାର ଦିନ କୌଣସି ନା କୌଣସି
ଅତିସରଳ ଘରେ ଭୋଜିହୁଏ ଓ କେଉଁଦିନ
କାହାରି ଘରେ ହୋଇ ନପାରିଲେ ତାଙ୍କ
ଘରେ ହୁଏ ଓ ସେଥିରେ ସ୍ଵହସ୍ତରେ
ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ । ବରଗଡ଼ରେ ମୋର
ତୃତୀୟା କନ୍ୟା ଅନୁପମାର ଅନୁପ୍ରାଣ
ଭୋଜିରେ ବୈଦ୍ୟନାଥ ବାବୁ ମୋର ସବିଧ୍ୟ
ନିଷେଧ ସତ୍ତ୍ଵେ ଅନେକ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ସ୍ଵହସ୍ତରେ
ପାକ କରିଥିଲେ । ମଦସଜ୍ଞ ଗଣ୍ଡରେ ତାଙ୍କ
ସଙ୍ଗେ ଯାଉଥିବା ପେସକାର, ତପରାସୀ
ଆଦିଙ୍କୁ ସ୍ଵହସ୍ତରେ ଆହାରୀୟ ପରିବେଷଣ
କରୁଥିବା ଦେଖି ଲୋକେ ତାଙ୍କ ଅମାୟିକତା
ଓ ସଦାଶୟତାର ଭୂୟସୀ ପ୍ରଶଂସା କରନ୍ତି ।
ଏଥାକୁ କର୍ମତପ୍ତତା ଓ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଲେଖା
ଓ ସ୍ମୃତିକାର । ସେତେବେଳେ ବରଗଡ଼ରେ
ଥିଲୁ, ମୁଁ, ସେକେଶ ଅତିସର, ଉପାଦେଶ
ଦାସ ତତ୍ପରିଚାଳକ ଓ ଗୌରବିଶୋର ଦାସ
ଅତିରିକ୍ତ ତତ୍ପରିଚାଳକ ।
ଶାସନ ବିଭାଗରେ ଆମମାନଙ୍କ ଛଡ଼ା

ସବୁ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀ ବାଲୁକେଶ୍ଵର ମିଶ୍ରଙ୍କ
ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ମୋକଦ୍ଦମାର ନଥିମାନ
ମଧ୍ୟ ଥିଲା । ନଥି ନେଇ ଯିବା ତିନି ଚାରି
ଘଣ୍ଟା ପରେ ତେପୁଟି କମିଶନର ମୋତେ
ତକାଇଲେ ଓ କହିଲେ ଯେ, ଓକିଲମାନେ
ମୋତେ ଅକାରଣରେ କଷ୍ଟ ଦେଉଛନ୍ତି ଏବଂ
ମୁଁ ବାଲୁକେଶ୍ଵର ବାବୁଙ୍କ ପକ୍ଷର ମୋକଦ୍ଦମା
ଗୁଡ଼ିକରେ ଅସମ୍ଭା କଠୋରତା ଅବଲମ୍ବନ
କରୁଅଛି ବୋଲି ନଥିଗୁଡ଼ିକକୁ ସେ ପ୍ରମାଣ
ପାଉଅଛନ୍ତି । ଏହା କହି ଆଠ ବଣ ଗୋଟି
ଦରଖାସ୍ତ ସେ ମୋତେ ଦେଖାଇ ଦେଲେ ।
ସମସ୍ତ ଦରଖାସ୍ତ ନାମସ୍ତର ହୋଇଥିବା
ଦେଖିଲି । ବରଗଡ଼ରେ ଦୁଇଟି ମାତ୍ର
ଫୌଜଦାରୀ ଅବାଲତ, ଗୋଟିଏ
ସବ୍‌ଡିଭିଜନାଲ ଅତିସରକର ଓ ଅପରଟି
ସେକେଶ ଅତିସର, ମୋର । ତତ୍ପରିଚାଳକ
ଦ୍ଵୟ ପ୍ରାୟ ଗଣ୍ଡରେ ଥାଆନ୍ତି । କୃତ୍ରି
ଫୌଜଦାରୀ ମୋକଦ୍ଦମା ବିଚାର କରନ୍ତି ।
ସବ୍‌ଡିଭିଜନାଲ ଅତିସର ଗଣ୍ଡରେ ଥିବା
ସମୟରେ ସେକେଶ ଅତିସରଙ୍କୁ ସବ୍‌ଡିଭିଜନର
ସମସ୍ତ ମୋକଦ୍ଦମା ନିଜ କ୍ଷମତାଭ୍ୟାସୀ
ବିଚାର କରିବାକୁ ହୁଏ । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ
ଯଦି ଜଣେ ଓକିଲଙ୍କ ସହିତ ମୋର କେବଳ
ଧର୍ମ ସମ୍ପର୍କ ଥିବା କାରଣରେ ମୋ ଅବାଲତ
ତାଙ୍କୁ ବର୍ଜନ କରିବାକୁ ପଡ଼େ ତାହାହେଲେ
ମୁଁ ବରଗଡ଼ରେ ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ
ଫୌଜଦାରୀ ଅବାଲତ ତାଙ୍କୁ ବର୍ଜନ କରିବାକୁ
ହେବ । ଏହି ଦୂରଭିସନ୍ଧି ଦ୍ଵାରା ଚାଳିତ
ହୋଇ ଓକିଲ ବନ୍ଧୁମାନେ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ
କ୍ଷତ୍ଵସହ କରିଥିଲେ । ମୁଁ ତେପୁଟି କମିଶନରଙ୍କୁ
କହିଲି ଯେ, ମୁଁ ବରଗଡ଼ରେ ରହିବାଦ୍ଵାରା
ଯଦି ଜଣେ ଓକିଲଙ୍କୁ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହେବାକୁ
ହେଲା, ତାହାହେଲେ ମୋତେ ସ୍ଵାନାତ୍ମକ
ପଠାଇଦେବା ସଦାଶୟ ଗଣ୍ଡରେ ମୋତେ
ଲେଖିବା ଉଚିତ ହେବ । ସେ କିଛି ମୋତେ
ଅଭୟ ଦେଲେ ଓ ଯେପରି କରୁଅଛି ସେପରି
କରିବାକୁ ଉପଦେଶ ଦେଲେ । ଆଉ ଗୋଟିଏ
ଯୋଡ଼ିଏ ଦରଖାସ୍ତ ପୁଣି ହୋଇଥିଲା । କିଛି
ସେ ସବୁ ନାମସ୍ତର ହେବାକୁ ଏପରି ଦରଖାସ୍ତ
ନଏ ହୋଇଗଲା । କିଛିଦିନ ଭରାରେ ଗୋଟିଏ
ମଦ୍ୟର ଆନୁରୂପ ଅଭିଯୋଗ ଆସିଲା ଯେ,
ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଓକିଲ ହାଜତରେ
ଥିବା ଜଣେ ଆସାମୀର ଚିପଟିକୁ ଝରକା
ବାଟରେ ଥାନା ଅତିସରଙ୍କ ବିନା ଅନୁମତିରେ
ଓ ଅଧିକାରରେ ନେଇଯାଇଥିଲେ । ଓକିଲଙ୍କୁ
ବଦଳ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲାକୁ ତାଙ୍କର
ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତର ହେଲା, “ହଲୁର ! ଆପଣଙ୍କ
ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯେଉଁ ଦରଖାସ୍ତମାନ ହୋଇଥିଲା
ତହିଁରୁ ଗୋଟାଏଟି ପୁଣି ମୁଁ ନଥିଲି - ଅନୁକ
ଥିଲା ।” ବର୍ଷକ ପରେ ମୁଁ ବରଗଡ଼କୁ ବଦଳି
ହୋଇଯିବା ଉପଲକ୍ଷରେ ଯେଉଁ ବିଦାୟ ସଭା
ହୋଇଥିଲା ତହିଁରେ ଏହି ଓକିଲ ବନ୍ଧୁମାନେ
ମୋ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସଦୟ ପ୍ରଶଂସାବାଣୀ
ଶୁଣାଉଥିଲେ । (ଜୁମ୍‌ଶା)

‘ଗୀତର ମୋହରେ’ (୨)

ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପରି କଥାସେବ ଦୁନିଆରେ ବି ସମାନ ଅବସ୍ଥା । ସମସ୍ତ କଥାସେବ ଶିଖରେ କେ.ଇ
କମ୍ପାନୀ ଓ ସମ୍ରାଟ କଥାସେବ ମଧ୍ୟରେ କୋଡ଼ିଏର କମିଶିଏନ । ଭଜନର ଚାହିଦା ହେଉ ।
ଛକମାନଙ୍କରେ, ବସ୍ ଷ୍ଟପେକ୍ଟରେ, କଥାସେବ ଦୋକାନରେ ଭିଡ଼ । ଏସବୁ ଭିତରେ ଭାରି ଲଜ୍ଜା
ହୁଏ କଥାସେବରେ ଲେଖିକାର ସୁଯୋଗ ମିଳିଲାନି କି ? ଭଜନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅରବିନ୍ଦ ମୁକୁଳି ଥିଲେ
ଭିକାରୀ ବଳଙ୍କ ପରେ ବେଶ୍ ଲୋକପ୍ରିୟ । ସେତେବେଳେ ବାଳକାଶୀର ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟିକ ବାପାଙ୍କ
ବ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନ ଅରୁଣ ତତ୍ତ୍ଵ ମହାନ୍ତି ଥିଲେ ଭଜନ ଲେଖିବାରେ ମାହିର । ଅରବିନ୍ଦ ମୁକୁଳି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଗାୟକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଚୁର ଗୀତ ଲେଖିଥିଲେ । ଗୀତରେ ଅରବିନ୍ଦ ମୁକୁଳିଙ୍କର ଭଜନ ସମାରୋହ
ବହୁତଥର ଆୟୋଜନ କରୁଥିଲେ ଅରୁଣ ବାବୁ । ଷ୍ଟେଜ ଉପରେ ବାରମ୍ବାର ଅରୁଣ ବାବୁଙ୍କ ନାଁ
ପ୍ରଚାରିତ ହେଉଥିଲା ।
ଆଃ ! ମୋ ଭଜନକୁ କେହି ଷ୍ଟେଜରେ ଗାଆନ୍ତା ନାହିଁ କି ? ଅରବିନ୍ଦ ମୁକୁଳିଙ୍କ ପାଖରେ କିଏ
ମତେ ସୁଯୋଗ ଦେବ ?
ଜଣେ ଲଜ୍ଜା କରି ଆଧୁନିକ ଗୀତଟିଏ ଲେଖି ପାରିବ ମାତ୍ର ଭଜନ ଲେଖିବା ପାଇଁ ସେତିକି
ଶୁଣାଯାଏ ସମର୍ପଣ ଭାବ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅତତଃ ମୁଁ ଏଥିରେ ବିଶ୍ଵାସ କରେ । ପୁଣି
ବହୁଦାକ୍ଷରେ ଗଳାବେଳେ ଭଜନ ଶୁଣି ମୁଁ ପୁଲକିତ ହୋଇ ପଢୁଥିଲି, ଶ୍ରୀରାମ ରଚିତ ମାନସରେ
ପ୍ରବଚନ ଦେବା ମଧ୍ୟ ମୋର ଅଧ୍ୟ ଏକ ପରିଚୟ ଥିଲା ।
ଏସବୁ ସତ୍ତ୍ଵେ ଭଜନ ଲେଖିବା ପାଇଁ ଶୁଣାଯାଏ କିପା ମୁଁ ଲାଭ କରିପାରୁ ନଥିଲି ।
ଗାୟକ ବ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନ ସତ୍ୟେ ସତ୍ୟ ମୋ କଲେଜରେ ଯୋଗ ଦେଲେ କଂରାଣୀ ଅଧ୍ୟାପକ ଭାବରେ ।
ସେ ମୋର ପାରିବାରିକ ବନ୍ଧୁ । ପ୍ରଣବ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଶୈଳୀରେ ଗୀତ ଗାଇବାରେ ମାହିର ।
ଅନେକ ସଂଗୀତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସେ କଣ୍ଠଶିଳ୍ପୀ ଭାବରେ ଯୋଗ ଦେଉଥାନ୍ତି । ସେ ହିଁ ମତେ
ପ୍ରେରଣା ଦେଲେ ଭଜନ ଓ ଆଧୁନିକ ଗୀତ ଲେଖିବା ପାଇଁ । ମହମ୍ମଦ ଆବିଦ୍ ସହ
ମିଶାଇଦେଲେ । କଲେଜ ଫଙ୍କସରେ ଆଦିଏ ମୋର ଆଧୁନିକ ଗୀତକୁ ଗାଇଲେ ଓ ଅଳ୍ପ
ପ୍ରଶଂସା ମିଳିଲା ମତେ । ଗୀତ ଲେଖିବାର ନିଶା ମୋର ବଢ଼ିଗଲା । ସଂଧ୍ୟାରେ ପ୍ରତିଦିନ ସତ୍ୟେ
ବାବୁଙ୍କ ସହ ମିଶିମିଶି ଲଖୁନ ଆଲୋକରେ ଗୀତ ଲେଖା ଚାଲିଲା କଲେଜରେ ମୋ ଅଧ୍ୟ
ଚାୟରେ । ସତ୍ୟେ ବାବୁ ମତେ ଥରେ ତାଳିନେଲେ ପ୍ରଣବ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ପାଖକୁ । ପ୍ରଣବ
ବାବୁଙ୍କ ସହ ମୋର ପରିଚୟ ହୋଇ ନଥାଏ, କେବଳ ସଂଧ୍ୟାରେ ରବି ବଜିତ ଭାଙ୍ଗି ଦୋକାନରେ
ପ୍ରଣବ ଭାଇଙ୍କୁ ଦେଖି । ପ୍ରଣବ ଭାଇ ଗୋଟାଏ ହିନ୍ଦୀ ଗଜଲ ରେକର୍ଡ଼ କରିବା ଯୋଜନାରେ
ଥାନ୍ତି । ମୁଁ କେତୋଟି ଗଜଲ ଲେଖି ପକାଇଲି ଜଣେ ସୁମିଳ ଅଧ୍ୟାପକ ବହୁଙ୍କ ସହାୟତା
ନେଇ । ପ୍ରଣବ ଭାଇଙ୍କୁ ଦେଖି । ପ୍ରଣବ ଭାଇ ଗୀତଗୁଡ଼ିକୁ ରଖିଲେ ମାତ୍ର ଗଜଲ କଥାସେବରେ
ସେଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଥାନ ପାଇଲା ନାହିଁ ।
ତେବେ କିଛିଦିନ ପରେ ନିର୍ବାଚନ ରତ୍ନ ଆସିଲା, ପ୍ରଣବ ଭାଇଙ୍କ ପାଖକୁ ଚାକରା ଆସିଲା ।
ବିଭୁ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଜନତା ଦଳ ନିମନ୍ତେ ଗୀତ ଲେଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପ୍ରଣବ ଭାଇଙ୍କ ବହୁ ପ୍ରଚାରିତ
ଗୀତ ଗୁଡ଼ିକର ଚ୍ୟୁନ୍ଦରେ ଗୀତ ଲେଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପ୍ରଣବ ଭାଇଙ୍କ ଘରେ ବସି ଗୀତ ଗୁଡ଼ିକ
ଲେଖିଲି, ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ ଗୀତ ଗୁଡ଼ିକ ବାଜିଲା ବେଳେ ଛାଡ଼ି ମୋର କଣ୍ଠେ ମୋଟ ହୋଇଗଲା ।
ହେଲେ ଗୀତ ଗୁଡ଼ିକ ଯେ ମୁଁ ଲେଖିଲି ଏକଥା କାହାକୁ ଜଣା ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ ।
ଦିନେ ସତ୍ୟେ ବାବୁ କହିଲେ, “ସାର୍ ମୋର ଜଣେ ବ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଉପରେ
ଏକ କଥାସେବ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ନାଁ ରୁନା ରଥ । ରବି ଚଳିତ ସାମ୍ବାନୀରେ ତାଙ୍କର
ପୁନର୍ମୁ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ ନାମରେ କଥାସେବ ଦୋକାନଟିଏ ଥାଏ । ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ପାଲିତଙ୍କୁ ନେଇ
ପୂର୍ବରୁ ‘ମହାଭାରତ’ କଥାସେବ ବାହାର କରିଥାନ୍ତି । ରୁନା ବାବୁ ମୁଁ ଲୋକ । ଲିଙ୍ଗରାଜ
ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରାୟତଃ ଭଜନ କଥାସେବ ନଥାଏ । ଗୀତ ଲେଖା ଚାଲିଲା କଲେଜରେ
ସଂଧ୍ୟାବେଳେ । ମହାଦେବ ବିଶେଷ କରି ଶ୍ରୀଲିଙ୍ଗରାଜଙ୍କ ଉପରେ ମୋତେ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ
ପଡ଼ିଲା । ସଂଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେବାପାଇଁ ଶରତ ରଥଙ୍କ ନାଁ ସ୍ଥିର କରାଗଲା । ଶରତ ରଥ
ବିଶିଷ୍ଟ ଓଡ଼ିଆ ଗାୟକ ଶ୍ରୀ ଲୋକନାଥ ରଥଙ୍କ ପୁତ୍ର ଓ ଜଣେ ବିଶିଷ୍ଟ ବିଦିତ ପ୍ରେୟାର, ତାଙ୍କ ସହ
ମୋର ପାରିବାରିକ ସଂପର୍କ । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କଲେଜ ସମୟରୁ ଜଣେ । ଶରତ ରଥ ମୋଟ ୧୦ଟି
ଗୀତର ଚ୍ୟୁନ୍ଦ କଲେ । କଥାସେବର ନାଁ ରହିଲା ‘ଏକାମ୍ର କ୍ଷେତ୍ର’ । ଇଏ ହେଉଛି ୧୯୮୭-୮୮
ମସିହାର କଥା । କଥାସେବରେ ତିନୋଟି ଗୀତ ଗାଇଥିଲେ ସତ୍ୟେ ବାବୁ । “ଆଖିର ଲୁହରେ
କାଳିକି ନାଶୀ ଗାୟକ ଭରାଣିନୀର ଥିବି ତାହି, ବୁଝ ଯଦି ମୋର କପାଳେ ଲେଖିବୁ ମୁଁ ମାଗିବି
ନାହିଁ ।” ଏ ଗୀତଟି ଆଜି ବି ପଢୁଲାର । ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଗୀତ ଦାନବକୁ ମନିଆକ କଣ୍ଠରେ
“ଡିବି ଡିବି ତରଳ ବାଜେ, ବାସୁଆ ନାଟେ ନିଶାରେ ଝୁଲିଲେ ।” ଦୀର୍ଘ ବର୍ଷ ପରେ ବି ଏ ଦୁଇଟି
ଗୀତ ଆଜି ବି ଜନମାନସରେ ଉଜ୍ଜୀବିତ । ସବୁଠୁ ମଜାର କଥା ହେଉଛି ଏସବୁ ଗୀତର ଗୀତିକାର
ମୁଁ କୋଲି ବହୁତ ଲୋକଙ୍କୁ ଅଜଣା ।
ଲିଙ୍ଗରାଜ ମଧିରରେ ବହୁ ବିଶିଷ୍ଟ ଅତିଥି ମାନଙ୍କ ଗହଣରେ କଥାସେବ ‘ଏକାମ୍ରକ୍ଷେତ୍ର’
ଉନ୍ମୋଚିତ ହେଲା ଏବଂ ବହୁଦିନ ଯାଏ ଲିଙ୍ଗରାଜଙ୍କ ମଧିରରେ ଗୀତଗୁଡ଼ିକ ବାଜିଲା । ପରେ
ଦାନବକୁ ମନିଆ ଏହି କଥାସେବର କେତୋଟି ଗୀତକୁ ନେଇ ସମ୍ରାଟ କଥାସେବ କମ୍ପାନୀରେ ନିଜ
କଣ୍ଠରେ ରେକର୍ଡ଼ କରିଥିଲେ ।
ଗୀତ ଗୁଡ଼ିକର ସଫଳତା ମତେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବାର ଆତ୍ମବିଶ୍ଵାସ ଜଗେଇ ଦେଲା ।
ଏବେ ମୁଁ ପୁଲ୍ଲ ଦମ୍ପତୀର ଗୀତ ଲେଖିବାକୁ ଲାଗିଲି । (ଜୁମ୍‌ଶା)

ଆମ ସମୟର
ପ୍ରଣୟ ସୁଧା
|| କବୀତ ||

ଘରଟିଏ ଥାଏ
ଘର ଭିତରେ ଅହରହ ତାକ ଶୁଭେ
କେଜାଣି କାହାର
କିଛି ଘରର କବୀତ ପଢ଼ିବେନା
କି ଭିତରକୁ ପଶି ହୁଏନା
ବନ୍ଦ କବୀତ ପଢ଼ିବେନାରେ ଚେଷ୍ଟା ଯେତେ
ଯେତେ ବଡ଼େ
କବୀତଙ୍କୁ ଚୁପ୍‌ଚୁପ୍ ବି
ସେତେସେତେ ବଡ଼େ
ଆଉ
ତା'ପରେ ଲାଗେ
ସେଠି କମା ଘର ନାହିଁ
କି କେବେ ବି ନଥିଲା
କେବଳ ଥିଲା କବୀତ, କବୀତ
ଓ କବୀତଙ୍କ ଜଙ୍ଗଲ ।
+ଧର୍ମଶାଳା, କାରକା, ଯାଜପୁର
(ମୋ) ୯୮୩୩୯୮୮୪୧୧

ରଢ଼ାକର ରାଉତ
|| ପୁନର୍ନବ ||

କେରାଏ ଦୁରଘାସ
ସହିବାକୁ ହୁଏ ତାକୁ
କେତେ କାହାର ଅବଦୃତି
କେତେ ନିଶ୍ଚର ପଦାଘାତ
କେତେ ସଂତ୍ରାସ ।
ବଢ଼ି, ମରୁଡ଼ି ଓ ଅସ୍ଵାସ୍ଵାତ
ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଗ୍ରୀଷ୍ମର ସଂଘାତ
ସବୁ ସହିବାକୁ ହୁଏ ।

କେଉଁ ପରାକ୍ରମୀ ହାତର ଯାବୁରେ
ସେ ଉଦବାହୁ ହୁଏ ।
ଅବହେଳାରେ ଫୋପାଡ଼ି ଦିଆଯାଏ
ତାକୁ କେଉଁ ଅପତ୍ତରାରେ
ବହୁହରାଉ ବସତି ପରି ।
ତଥାପି କେଉଁଠି ଛପିଥାଏ
ଶୁଣି ତନୁର କେଉଁ ଲୁଚିକ ସଂଧ୍ଵରେ
ଅମୂର୍ତ୍ତ ଜୀବନୀ ଶକ୍ତି,
ଘନ ମେଘର ମେଖଳା ତଳେ
ଛପିଥିବା ପରି ସୂର୍ଯ୍ୟ,
ପଥର ଖଣ୍ଡରେ ଅଗ୍ନି,
ବାବୁଦ ଭିତରେ ବିଷ୍ଣୋରଣ,
ମଂଳି ଭିତରେ ମହାହୁମ,
କରାୟ ଭିତରେ ଭୁଣ,
ଦୁରଘାସ ଗଣ୍ଡିର ଗଣ୍ଡୁଳିରେ
କାଉଁ ଉଠିବାର ଚେତନା ।
ସାମାନ୍ୟ ବାରିପାତରେ କଅଁଳିଯାଏ ସେ
ବଉଳି ଯିବା ପରି ମୁକୁଳ
ପୁଣି ସାବ୍‌କା ତରୁର ସୁଷମାରେ
ଆକୃଷ୍ଟ କରେ ସଭିକୁ,
କୁଆଁରୀ ଛାଡ଼ିବ କୋରକ ପରି
ହରଣ କରେ ମୁନିମନ ।
ସେତେବେଳକୁ ଉଡ଼ିହାଏ ପାଲଟିଯାଇଥାଏ
ଗତକାଳିର କଷଣ

ଦୁରଘାସ ପରି ଏ ଜୀବନ
ଯନ୍ତ୍ରଣାର କଠରକୁ କାଉଁ ଉଠୁଛି ବାରମ୍ବାର ।
+ ଭୁବନେଶ୍ଵର
(ମୋ) ୯୪୩୭୩୮୨୨୮୧

ଧନଞ୍ଜୟ ସ୍ଵାଇଁ
|| ପକ୍ଷୀଗୀତ ||

ଧୂଳିମାଟିରେ ତୋଳିପାରେ ପକ୍ଷୀ
ସବୁକ ଦୃଶର ଘର
(ତା) ପକ୍ଷୀ ମେଲିଲେ ସକାଳ ପିନ୍ଧଇ
କାକରର କାନପୁଲ ।
ତା' ଲାଗି ଆକାଶ ନାଳ ଓ ନିବିଡ଼
ଝୋର ମେଘକୁ ପାଣି
ପୂର୍ବାଶାର ଘନ ଅନ୍ଧାର ଚିରି
ସୁଲୁକ ଦେଖାଏ ଠାଣି
ପକ୍ଷୀ କାଶୋନାହିଁ ମଧିର, ମସକିନ୍ଦ୍
ଗାଳି କି ଗୁରୁଦ୍ଵାର
ସବୁକ ଦୃଶରେ ଘର ।
(ତାର) ସାଷ୍ଟକେ ଗୀତରେ ପୁଲ ଓଠେ ଅବା
ସ୍ଵିତ ଧାରେ ଯାଏ ଖେଳି
ଅଷ୍ଟଶ୍ଵାସରେ ତା' ସାରା ଖରାବେଳ
ନିମିଷକେ ଢାଞ୍ଚେ ଅରି
ପକ୍ଷୀ କାଶୋନାହିଁ ରାଜା, ରକ୍ କିଏ
କଚୁଆଳ, କିଏ ଚୋର
ସବୁକ ଦୃଶରେ ଘର ।
+ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଶାସନ ସଚିବ, ଶକ୍ତି ବିଭାଗ,
ଖାରବେଳ ଭବନ, ଭୁବନେଶ୍ଵର-୧
(ମୋ) ୯୪୩୭୦୦୦୭୩୬

କମଳିନୀ ମଲ୍ଲିକ
|| ଭୂଲିଯିବା ପରେ ||

କଥା ଦେଇଥିଲ
ହାତ ରଖି ମୋର ହାତେ
ସାଥୀ ହୋଇ ଚାଲିବାକୁ
ଜୀବନର ତଳାପଥେ
ହେଲେ, ଅଧାବାଟେ ଛାଡ଼ିଦେଲ
ବାଟ ଭାଙ୍ଗି ଚାଲିଗଲ
ଦୂରକୁ ଥାଇ ଖବରଟେ ପଠାଇଲ
ଏବେ ଭୂଲିଯାଅ ମୋତେ ।
ବଉଳର ବାସନାରେ
କୋଇଲିର ଆନମନା ସ୍ଵର
ଦକ୍ଷିଣା ପବନର ଅହେଟିଆ ପକ୍ଷୀ
ତୁମ ପ୍ରେମ ଓ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି ଠିକଣା
ବହଳ ଅନ୍ଧାରରେ ସୁମେଲ ପରିଥିବା
ଆମ ଘର ଆଗର ନିରୋଳା ଅଗଣା ।
ଜଣା ପଡ଼ିଲାନି
ସମୟଟା କେତେ ଆଗକୁ ମାଡ଼ି ଆସିଛି
ଆଖି ଆଗର ପ୍ରକୃତି, ପରିବେଶ ଓ ପରିସ୍ଥିତି
ସବୁକିଛି ବଦଳି ଯାଇଛି ।
ଅଥଚ ମୁଁ ସେଇଠି, ସେମିତି
ମୁଁ ତ ଖେଳନା ନ ଥିଲି, ନାରୀଟିଏ,
ଛିନ୍ଦୁ ବାଣୀରେ ବି ତୋଳିପାରେ ଆଶାବରୀଟିଏ

ଅତତଃ ସେଇ ଗରିମା ବିକଳ
ମୋତେ ଉଜ୍ଜୀବିତ ରଖିଛି ।
ପିଲାଦିନର ବାଲିଘର ଖେଳ ପରି
କେତେ ଉଜୁଟି ଯାଇ, କେତେ ଗଜା ହେଉଛି
ଦେକାକୁରୁରୁ ଯେତେସବୁ ପଦଚିହ୍ନ
ଲହଡ଼ିରେ ଯୋର ଯାଉ
ସାଗର ଗର୍ଭରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଉଛି
ସକାଳର କଅଁଳ ଖରାରେ
ଶେଫାଳୀର ସବୁ ଅପେକ୍ଷା ଓ
ଅଧିକାରର ଅତ ସବୁଛି
ଏବଂ ତୁମକୁ ଭୂଲିଯିବା ଶିଆଳରେ
ଯେବେ ମୁଁ ନିଜକୁ ଭୂଲିଛି
ସେବେ କାଶୋନା
କାହା ବଂଶୀର ବିରହ- ବେଦନା ଧିନି

ଅହରହ ମୋ କାନରେ ବାଜୁଛି
ଲାଗୁଛି, କେହି ଜଣେ ବାଟବଣା ପଥିକ
କାହିଁ କେତେଦୂର
ମୋତେ ହାତଠାରି ଡାକୁଛି ॥
+ କା.ନ. ଆର.ଭି. ୪୫୧,
ସୁନିତ - ୧, ଭବନେଶ୍ଵର .
(ମୋ) ୯୮୫୩୭୩୮୮୮୩

ଆଲୋଚନା

ମାନବିକତାର ଦୀପ ଏବେବି ଦେବୀପ୍ୟମାନ ଅଧ୍ୟାପକ ଶରତ କୁମାର ଦାସ

ଶୋଭାର ଉତ୍ସାହ ଏ ସବୁକୁ ପୃଥିବୀ ତିର ସୁନ୍ଦର । ସୁନ୍ଦର ତା'ର ଗନ୍ଧକାନ୍ତା, ବଣ, ପାହାଡ଼ ଓ ସକଳ ଜୀବଜନ୍ତୁ । ଏ ସୁନ୍ଦର ପୃଥିବୀର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସାମାଜିକ ଜୀବ ମଣିଷ ସବୁର ସୁନ୍ଦର । ସ୍ନେହ, ଶ୍ରଦ୍ଧା, ଦୟା, କ୍ଷମା, ଉଦାରତା, ମାନବିକତା ଆଦି ମୂଲ୍ୟବାନ ସାମାଜିକ ଗୁଣାବଳୀକୁ ନେଇ ମଣିଷର ସୁନ୍ଦରତା ତିର ବିଦ୍ୟମାନ । ବିବେକ ଅଧିକାରୀ ବୋଲି ତ ସେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ । କଥା କହିବାର ଶକ୍ତି, ଭଲ ମନ୍ଦ ବିଚାର କରିବାର ଭରପୁର ଜ୍ଞାନ ପ୍ରବଣତା ଓ ଧୂଳିଆ ସମ୍ପଦ ନିରାପେକ୍ଷ ଆଦର୍ଶ ବୋଧ ପ୍ରଭୃତି ମଣିଷକୁ ଅନ୍ୟ ପ୍ରାଣୀ ଠାରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଲଗା କରି ଗଠିତୋଳିବା ସହିତ ତାକୁ ସମାଜରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠତ୍ଵରେ ପ୍ରତିପାଦନ କରେ । ସେହି ଶ୍ରେଷ୍ଠତ୍ଵର ଅଧିକାରୀ ମଣିଷ ସମାଜର ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜର ବିବେକ ତଥା ମଣିଷପଣିଆର ପ୍ରମାଣ ଦେଇ ନିଜକୁ ମହାମାନବ ରୂପେ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରେ । ଆଉ ତାହା ନକରିପାରିଲେ ତା'ର ଶ୍ରେଷ୍ଠତ୍ଵର ପରୀକ୍ଷା ଆଧୁନିକ ହୋଇ ରହିଯାଏ ତିରଦିନ ପାଇଁ । ଅନ୍ୟ ପାଇଁ ଉଦାହରଣ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଘୁଣା ତଥା ଉପହାସର ପାତ୍ର ପାଲଟିଯାଏ ସେ ଆପଣା ଛାଏଁ ଛାଏଁ ।

ମଣିଷ ଏକ ସାମାଜିକ ଜୀବ ହିସାବରେ ପରିଚିତ । ସମାଜରେ ରହିବା ତା'ର ସହକାର ପ୍ରଦାନ । ଅଧିକ ପ୍ରାଣୀତ ଗ୍ରାମ ବାଣିଜ୍ୟ ଆଦିରେ କହିଥିଲେ 'ମଣିଷ ଏକ ସାମାଜିକ ପ୍ରାଣୀ । ସମାଜ ବିନା ସେ ବଞ୍ଚିପାରେ ସେ ହୁଏତ ପଶୁ କିମ୍ବା ଦେବତା ହୋଇପାରେ ।' ଏହି ଉକ୍ତିଟି ମଣିଷର ସାମାଜିକତା ସମ୍ପର୍କର ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରେ । ସାମାଜିକ ଜୀବ ରୂପେ ମଣିଷ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ସମାଜରେ ଶୁଖିଳିତ ଜୀବନଯାପନ କରେ । ମଣିଷ କେବେ ଏକା ରହିପାରିବ ନାହିଁ । ନିଜ ପରିବାର, ଗାଁ, ସହର,ସାହି, ଗୋଷ୍ଠୀ, ରାଜ୍ୟ ତଥା ନିଜ ଦେଶକୁ ନେଇ ସେ ନିଜର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ତଥା ଗୋଷ୍ଠୀଗତ ଜୀବନଯାପନ ଆରମ୍ଭ କରିବା ସହିତ ପରିପୁଷ୍ଟ ମଧ୍ୟ କରିଥାଏ । ଦୁଃଖରେ ଦୁଃଖରେ ସେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଯଥାସମ୍ଭବ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ତା'ର ନୈତିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଅନ୍ୟର ହସସ୍ତୁଧିରେ ନିଜକୁ ସାମିଲ କରିବା ତା'ର ପ୍ରକୃତ ଧର୍ମ । ତା'ର ଭିତରେ ପ୍ରକୃତିତ ହେଉଥାଏ ମଣିଷପଣିଆର ଜାଲୁଲ୍ୟମାନ ଦାପଣିଶା । ଆଉ ଉନ୍ନତତର ହୁଏ ତା'ର ସାମାଜିକତା ।

ସାମାଜିକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସମାଜର ଦୃଶ୍ୟପତରେ ଅନେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ଓଲଟପାଲଟ ହୋଇଯାଇଛି ମଣିଷପଣିଆର ଚିତ୍ରିତ ଛବି । କରୋନା କାଳରୁ ସତେ ଯେମିତି ମଣିଷ ଠାରୁ ତା'ର ମଣିଷପଣିଆ ଯୋଗୁଁ ଜୀବନଦୃଷ୍ଟି ଛଡ଼େଇ ନେଇଛି । ମଣିଷ ହୋଇଯାଇଛି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷ୍ଠ । କରୋନା କାଳ କଟକଣା ଭିତରେ ତାକୁ ଏକା ଏକା ନିଃସହା ଜୀବନ ବଞ୍ଚିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି । ସାହି, ଭାଇ, ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବ,ସାଙ୍ଗପାଆ,ଏପରିକି ନିଜ ଆତ୍ମସମ୍ବନ୍ଧ ବି ଦୂରେଇ ଯାଇଛନ୍ତି ଆକ୍ରାନ୍ତ ଠାରୁ । ସଂକ୍ରମିତ ହେବାଠାରୁ ମଣିଷକୁ ସଜାଗରାଧିରେ ରହିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି କେବଳ ନିଜ ପରିବାର ତଥା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସଂକ୍ରମଣରୁ ରକ୍ଷାକରିବା ପାଇଁ । ଏହା କରିବା ବି ବାଧ୍ୟ । ହୋଇପାରେ ଜୀବନ ବଞ୍ଚେଇବାକୁ ଏହାର ସତତ ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି, ଯାହାକି ମଣିଷକୁ ମାନସିକ କ୍ଷତରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦି କରିଦେଇଛି । ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ କଥା ମନେ ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଦୁର୍ଦ୍ଦି ସମୟରେ ପରସ୍ପରକୁ ଶାନ୍ତାନ୍ତରଣ କ୍ଷମାରେ ନହେଲେ ମଧ୍ୟ ମାନସିକ କ୍ଷତରେ ଆମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମାନସିକ କ୍ଷତରେ ଯୋଡ଼ି ହୋଇ ରହିବା ସମୟର ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଆହ୍ୱାନ ଅଟେ । ରୋଗୀଙ୍କର ମନୋବଳ ବୃଦ୍ଧିକରିବା ପାଇଁ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସହଯୋଗର ହାତ ବଢ଼ାଇବା ନିତାନ୍ତ ଜରୁରୀ । ସିଧାସଳଖ ନହେଲେ ମଧ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ସାମାଜିକ ଗଣମାଧ୍ୟମ ଦ୍ଵାରା ଆମେ ରୋଗୀଙ୍କର ମନୋବଳ ବୃଦ୍ଧି କରିପାରିବା । ଫୋନ୍, ମେଲ, ଫେସବୁକ୍ ଇତ୍ୟାଦି ମାଧ୍ୟମରେ ଆମେ ରୋଗୀଙ୍କ ସହ ମାନସିକ କ୍ଷତରେ ମିଶିପାରିବା । ରୋଗୀର ଭଲ ମନ୍ଦ ଦୁଃଖକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇପାରିବା । ଏହା ଦ୍ଵାରା ଆକ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଟି ନିଜକୁ ଅସହାୟ ମନେ କରିବ ନାହିଁ । ତା' ସହିତ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଅଛନ୍ତି ଭାବି ରୋଗ ସହ ଲଢ଼ିବାର ସାହାଯ୍ୟ ବାଣ୍ଟିବାରେ ସମର୍ଥ ହୋଇପାରିବ ।

ମାତ୍ର କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାର ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି । ବ୍ୟକ୍ତି କରୋନାରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହେବାଠାରୁ ସେ ଯେମିତି ଅନ୍ୟର ଘୃଣାରେ ପାତ୍ର ପାଲଟିଯାଇଛି । ପୁନଶ୍ଚ ସେହି ରୋଗୀ ବା ସେହି ପରିବାରକୁ ଭିନ୍ନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖାଯାଇଛି । ଆ...ଆ... ବୋଲି କହିବାକୁ କେହି ନାହାନ୍ତି । କେବଳ ସାମାଜିକ କ୍ଷତରେ ନୁହେଁ ବରଂ ମାନସିକ କ୍ଷତରେ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ଓ ତାଙ୍କ ପରିବାରକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାସନ୍ଦ କରାଯିବାର ହୁଏତ ବିଚାରକୁ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି । ବିଶେଷକରି ଗାଆଁ ଗହଳିରେ ଏକ ନହେଉଣୁ ଚାରିକଦା ପଡ଼ିଯିବା ଅତି ବିତର୍କରାଜ ବିଷୟ । ଏଭଳି ହେବା ଆଦୌ ଭବିଷ୍ୟ ନୁହେଁ । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମକୁ ଆମ ସାମାଜିକତା ତଥା ମାନବିକତାର ପରିଚୟ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମଣିଷପଣିଆର ପରୀକ୍ଷା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଦୂରେଇ ଯିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସହଯୋଗର ହାତ ବଢ଼ାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆମେ ନିଜେ ନକରିପାରିଲେ ବି ଆମର କୌଣସି ଚିନ୍ତା ପରିଚିତ ବ୍ୟକ୍ତି, ସାଙ୍ଗପାଆ, ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବ, ସାହି ଭାଇ ବା କୌଣସି ସ୍ଵେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନର ସାହାଯ୍ୟରେ ସହଯୋଗ କରିବାର ଆଦୌ ଅସମ୍ଭବ ନାହିଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ମିଳିତ ଭାବେ ଆମେ ସଂକ୍ରମଣର ବ୍ୟାପକତାକୁ ସମସ୍ତ ନାଗିନିମୟ ମାନି ପ୍ରତିହତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହା ଦ୍ଵାରା ରୋଗୀ ଓ ରୋଗୀଙ୍କ ପରିବାର ଦସ ଓ ସାହାଯ୍ୟ ଏକତ୍ର କରିବା ସହିତ ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ଥିବା ଭୟ ଲୋପ ପାଇବ ।

ଅବଶ୍ୟ ଏହି ମହାବିପତ୍ତିର ସୁଯୋଗ ନେଇ କେତକ ଅଧ୍ୟାୟ ତଥା ଖଳ ପ୍ରକୃତିର ଲୋକ ରୋଗୀଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ଯୋଗାଇ ଦେବା ନାଆଁରେ ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ଠକିବାରେ ଲିପ୍ତ ଥିବାର ଦେଖାଯାଇଛି । କାହାକୁ ଅଧିକେଇ ସିଲିଭର, ଔଷଧ, ଅକ୍ସିଜେନ, ହସପିଟାଲରେଇ ବ୍ୟାଦିର ଇତ୍ୟାଦି ଯୋଗାଇ ଦେବା ନାଆଁରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କ ଠାରୁ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଠକୁଥିବାର ଘୁଣା ବିତ୍ତ ନକରନ୍ତୁ ଆସୁଛି । ଏସବୁ ଲୋକଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦୃଢ଼ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ।

ତଥାପି ଏ ସକଳ ଦୃଷ୍ଟି ମଧ୍ୟରେ ମାନବିକତାର ନୂତନ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟର ସମ୍ଭାବନା ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆହ୍ୱାନିତ କରୁଛି । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ କହିଲେ ଏବେବି ମନିନି ମଣିଷପଣିଆ । ହଜିନି ବିବେକ । ନିର୍ବାପିତ ହୋଇନି ସାମାଜିକତାର ଦେବୀପ୍ୟମାନ ଦୀପାଳି । ଏବେବି ବଞ୍ଚିଛି ଦାବ୍ୟତା । ଏବେବି ଉନ୍ନତତର ଉଦାରତାର ବିଦ୍ୟ ସମାର । ଆମ ସମାଜରେ ଏଭଳି ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵ ତଥା ଅନୁଷ୍ଠାନମାନ ଅଛନ୍ତି ଯେଉଁମାନେକି ଅନ୍ୟର ସେବାରେ ନିଜକୁ ଠିକ ଠିକ କରି ଦସ କରୁଛନ୍ତି କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବନାହିଁ । କେବଳ ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା ବା ବ୍ୟକ୍ତି ନୁହେଁ, ଅନେକ ବେସରକାରୀ ସଂଗଠନ, ମୁଦକ ସଂଘ, ଦାବ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ଦଳ ଘର ଘର ବୁଲି ରୋଗୀ ଓ ତାଙ୍କ ପରିବାରକୁ ନିଃସର୍ତ୍ତରେ ସହଯୋଗର ହାତ ବଢ଼ାଇଛନ୍ତି । ରୋଗୀମାନଙ୍କ ତଥା ସେମାନଙ୍କ ପରିବାର ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚି ଭଲ ମନ୍ଦ କଥା ବୁଝିବା ସହିତ

ସବୁ ପକାର ସାହାଯ୍ୟ ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ ସତେ ଯେମିତି ପ୍ରତିଜ୍ଞାବଦ୍ଧ । ଶୁଖିଲା ତଥୁ ରକ୍ଷା ଖାଦ୍ୟ ପହଞ୍ଚେଇବା ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଔଷଧପତ୍ର, ଆୟୁର୍ଲାନ୍ଦ୍ୟ, ଅଧିକେଇ, ଅକ୍ସିଜେନ ଇତ୍ୟାଦି ଯୋଗାଇ ଦେବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । କେବଳ ରୋଗୀଙ୍କୁ ସେବାଯୋଗାଇ ନାହାନ୍ତି ବରଂ ରୋଗୀର ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଯେତେବେଳେ ନିଜ ସାହି ଭାଇ ଆତ୍ମସମ୍ବନ୍ଧ ପାଖ ନମାଡ଼ି ଦୂରେଇ ଯାଇଛନ୍ତି, ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ଏମାନେ ଦେବଦୂତ ସାଜି ଆଗେଇ ଆସୁଛନ୍ତି ଓ ଶବ୍ଦ ସଂଘାର ସମେତ ଯାବତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବାର ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି ।

କେବଳ ରୋଗୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନୁହେଁ, ଏ ମହାମାରୀ ସମୟରେ ଯେତେବେଳେ ଖାଦ୍ୟର ଯୋଗ ଅନାଚର ଦେଖାଦେଇଛି ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏ ସହାୟକାରୀ ଦଳଗୁଡ଼ିକ ବୁଲି ବୁଲି ବିଭିନ୍ନ ପଶୁପକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ ବିତରଣ କରି ନିଜର ଦାବ୍ୟତା ପ୍ରକାଶ କରୁଛନ୍ତି । ଏତଦବ୍ୟତୀତ ବିଭିନ୍ନ ମାନସିକ ଅନୁଗ୍ରହ ବ୍ୟକ୍ତି ହୁଅନ୍ତୁ ବା ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଅନାଚରରେ ବଞ୍ଚୁଥିବା ଦୁଃଖୀରକ୍ଷା ହୁଅନ୍ତୁ-ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟର ହାତ ବଢ଼ାଇ ଏକ ବିରଳ ଉଦାହରଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ସହିତ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦାହରଣ ପାଲଟୁଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ଏମାନେ ବି କରୋନା ଯୋଗାଣ ଠାରୁ କୌଣସି ଗୁଣରେ କମ୍ ନୁହେଁ । କୋଟି କୋଟି ନମନ ସେମାନଙ୍କ ମନୋଭାବକୁ ।

ତେବେ ଯେଉଁମାନେ ମଣିଷପଣିଆକୁ ନେଇ ସର୍ବଦା ଅଲୁଲି ଠାପି ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବୋଧହୁଏ ଭାବିବାର ସମୟ ଆସିଛି । ଆମକୁ ଅନେକ ସମୟରେ ନକାରାତ୍ମକ ପରିବର୍ତ୍ତେ ସକାରାତ୍ମକ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ନାସିକତା ବଦଳରେ ଆସିକତାକୁ ପୁଂକି କରି ମହାମାରୀ ସହିତ ଲଢ଼ିବା ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ମଣିଷପଣିଆ କେବେ ମରିନଥିଲା, ମରିନାହିଁ ବା ମରିପାରିବ ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ସୁକବିଶେଷରେ ବିଭିନ୍ନ କାରଣରୁ ଏହାର ରୂପ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇପାରେ । ମାତ୍ର ଭାରତ ଭଳି ଦେବଦୂତର ମହାନ ପବିତ୍ର ପୀଠରେ ମଣିଷପଣିଆ ବା ମାନବିକତାର କେବେବି ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇପାରେନା । ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହ ।

+ ରାଜନୀତି ବିଭାଗ, ବଡ଼ବିଲ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ବଡ଼ବିଲ ଜିଲ୍ଲା-କେନ୍ଦୁଝର ମୋ-୮୪୯୧୩୭୦୯୧

ଧାରାବହିକ ଉପନ୍ୟାସ

ଭାଗ-୩୮ (ପୂର୍ବ ପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍ତର..)

“କୌଣସି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ ନାତିର । ମନେ ହେଉଛି ସେ ଯେମିତି ଅନେକ କ୍ଳାନ୍ତ ଓ ଅସହ୍ୟ ।”

“କ୍ଷୁଦ୍ରକଳ କରୁଣା ଅନ୍ୟାହତ ରହିଲେ ଖୁବ୍ ଶାନ୍ତ ସେ ଠିକ୍ ହୋଇଯିବ । ନାହିଁ ନଥିବା ବାତ୍ୟାତେ ତା' ଉପର ଦେଇ ସତେ ଯେମିତି ପ୍ରବାହିତ ହୋଇଯାଇଛି । ଧୂଳି ବିଧୂଳ ହୋଇଯାଇଛି ତା' କୁଟି ଦେହଟି । ଏମିତି ଟିକେ ଅସହ୍ୟ ଲାଗି ରହିବ କିଛିଦିନ । ସବୁ ସେହି କାଳିଆର ଇଚ୍ଛା ।” - କେମିତି ଆର୍ତ୍ତ ଶୁଣାଯାଉଥିଲା ଦାନନାଥଙ୍କ କଣ୍ଠସ୍ଵର ।

“ସତକଥା ସମୁଦି । ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଅନିଚ୍ଛାର ଖେଳ ତ ଲାଗିରହିଛି ଏ ସାରା ବିଶ୍ଵରେ । ସେଥିକୁ ହାତ ବା କାହାର, ନା ଆପଣଙ୍କର ନା ମୋର ? ଆଉ ବା କିଏ ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛାକୁ ଅଧର ହୋଇପାରିବ ?” ପୁଣି -

“ହଁ, ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା ସମୁଦି । ତିରିଶ ଚାରିଖରେ ନାତିର ଏକୋଇଶ ପାଲିତ ହେବ । ଶୁଭକାନ୍ତ ଆଉ ସମୁଦ୍ରଶାଳୁ ଧରି ନିଷ୍ଠସ ପହଞ୍ଚିବେ ଆମ ଘରେ ।” - କହିଲେ ଦେବାନନ୍ଦ ବାବୁ ।

“କେବଳ ସୂଚନା ମାତ୍ର ହିଁ ମୋ ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ । ତେବେ ଶୁଭ କଥା ମୁଁ କହିପାରୁନି ।” - କହିଲେ ଦାନନାଥ ।

ଫୋନ୍‌ରୁ ଅନ୍ୟାହତ ପାଇ ପୁଣି ଟି.ଭି. ଦେଖାରେ ମନ ଦେଲେ ଦାନନାଥ । ସେତେବେଳକୁ ଦୃଶ୍ୟପଟ ବଦଳି ଯାଇଥିଲା ଟି.ଭି.ରେ । କିଛିକ୍ଷଣ ପରେ ଶୁଭକାନ୍ତ ମା' ସହିତ ବକାରରୁ ଫେରିଲା । ଆଣିଥିବା ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକ କଞ୍ଚଳତା ଗୋଟିଗୋଟି କରି ବ୍ୟାଗ୍ରୁ ବାହାର କରି ଥୋଇଲେ ଦାନନାଥଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ । ମନକୁ ମନ କହୁଥାନ୍ତି -

“ସଂସାରରେ ଆଉ ଚଳିବା ଦୁଷ୍ଠର । ଜିନିଷପତ୍ରର ଦରଦାମ ଯେପରି ଦିନକୁ ଦିନ ହୁ-ହୁ ହୋଇ ଦୃଢ଼ିଗାଲିଛି, ସେଥିରେ ଖୁସି ମନରେ ଜିନିଷ କିଛିବ କ'ଣ ? ଖାଲି ମନ ଖରାପ ହେବା କଥା ।”

“କ'ଣ ମନ ମୁତାବକ ଜିନିଷ କିଛିହେଲା ନାହିଁକି ?” - ପଚାରିଲେ ଦାନନାଥ ।

“କେଳିଆ ହରଳିକ୍ଷେପେ ସାତେ ଚାରିଶହ ଟଙ୍କା ! କି ମୁଁ ହେଲୋଇ ବାବା !” - ଅଭିଯୋଗଭରା କଣ୍ଠରେ କହିଲେ କଞ୍ଚଳତା ।

କରୁ ଉଠି ଦେହ ପୂର୍ବକ ହୋଇଯାଇଛି କଞ୍ଚଳତାଙ୍କର । ସେଥିରେ ହଲୁକିକୃତେ ନ ହେଲେ ନ ହୁଏ । କି ଅତ୍ୟୁତ କିମିଆଁ ଅଛି କେକାଣି ସେ ଗହମ ଗୁଣ୍ଠରେ ! ଆବାଳ ବୃଦ୍ଧବିନୀତାଙ୍କ ଏକତା ହୋଇଛି ଆଜି ପୁଷ୍ପସାଧନର ଏକମାତ୍ର ମାଧ୍ୟମ । ହେଲେ ତା'ର ଦର ପ୍ରତି ସମ୍ପାଦକରେ ଅଧିକ ଦୁଃଖ ଘଟେ । ଏ କଥା ବୋଧହୁଏ ଜାଣିନି ନାହିଁ କଞ୍ଚଳତା । ଆମ ଦେଶର ଶାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଦରଦାମ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସରକାର ନିଜର ପ୍ରାଥମିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଲି ଯେଉଁଠି ବିଚାର କରନ୍ତି ନାହିଁ, ସେଠି ପ୍ରତି ସମ୍ପାଦକରେ ଦାନନାଥ ଆଉ ଆଗକୁ ନ ବଢ଼ି କଥାର ଝୁଅ ବଦଳେଇ ଦେଲେ । କହିଲେ -

“ସମୁଦି ଫୋନ୍ କରିଥିଲେ ।”

“କ'ଣ କହୁଥିଲେ ? ନାତି କେମିତି ଅଛି ?” - ଉତ୍ତରରେ ସହ ପଚାରିଲେ କଞ୍ଚଳତା ।

“ଘ୍ନାଭାବିକ ଅଛି । ତେବେ ଆଗାମୀ ତିରିଶ ଚାରିଖରେ ତା'ର ଏକୋଇଶ ପାଲିବେ । ଏହିଦିନ ଶୁଭବା ତେଲିଭାରର ଏକୋଇଶ ଦିନ ପୂରିଯାଇଛି । ବିଧିମୁତାବକ ଏହିଦିନ ହିଁ

ନାତି

ଡ. ରତିକାନ୍ତ ବେହେରା

କୃଷ୍ଣନଗର, ଅନୀରଗଡ଼ିଆ, ବାଲେଶ୍ଵର, (ମୋ)୯୪୩୯୪୪୨୯୪୨

ଅନୁଭବ ଏବଂ ଅନୁଭୂତି ପୂର୍ଣ୍ଣତଃ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ହେଲେ ବି, ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ ଆବେଦନ ଏହାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବବସ୍ତୁ । ଘଟଣା ସହିତ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଜଡ଼ିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିବା ଚରିତ୍ରମାନେ ଏହାକୁ ପାଠ କଲା ପରେ ହୁଏତ ଲୁହ ଗଡ଼େଇବେ । ବାସ୍ତବତା ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ମୁଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ କଠୋର ହୋଇଥିବା ଉପଲକ୍ଷି କରିବେ । କିନ୍ତୁ ନିଛକ କଲା ବା ସାହିତ୍ୟ ରୂପେ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିନେଲେ ବୋଧହୁଏ ତାଙ୍କ ଆତ୍ମାକୁ କଷ୍ଟ ଲାଗିବ ନାହିଁ, ବରଂ ଶାନ୍ତି ମିଳିବ । - ଲେଖକ

ଏକୋଇଶ ପାଲିକ କଥା । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଯିବାକୁ କହିଛନ୍ତି । ଶୁଭ ବି !” - କହିଲେ ଦାନନାଥ ।

“ମୁଁ ଯାଇପାରିବି ନାହିଁ ବାପା ! ପହରଦିନ ସକାଳେ ମୁଁ ଚେନ୍ନାଇ ଫେରିଯିବି ।” - ଘର ଭିତରୁ ଶୁଭ ବାହାରି ଆସୁ ଆସୁ କହିଲା ।

“ଏକୋଇଶ ପରେ ଗଲେ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ ? ଝିଅଟା କେତେ ଆଶା କରିଥିବ, ଭାଇ ଆସିବ ଏକୋଇଶକୁ ! ଆଉ କେଇଟା ବା ଦିନ ! ଶନିବାର ଶୁଭବା ଘରକୁ ଯାଇ ରବିବାର ସକାଳେ ଗଲେ ହୁଅନ୍ତା ନି ?” - ପୁଅ ପାଖରେ ଏକରକମ ବିନୀତ ହୋଇ କହୁଥିଲେ କଞ୍ଚଳତା ।

ତାଙ୍କ ମନକଥା ଯେପରି ପ୍ରକଟ ହୋଇଗଲା ଏଇ କେଉଁପଦ କଥାରେ । ଅନେକ ଦିନପରେ ପୁଅ ଆସିଥିଲା ଓଡ଼ିଶା । ଦୁଇଦିନ ବି ଭଲରେ ଘରେ ରହିପାରିଲା ନାହିଁ । ପରିସ୍ଥିତି ଏମିତି ହେଲା ଯେ ଖାଇବା ଖୋଇବାରେ କିଛି ଠିକ୍ ଠିକଣା ରହିଲା ନାହିଁ । ଦୁଇ ଚାରିଦିନ ଘରେ ରହିଥିଲେ ଭଲକରି ଟିକେ ଖୁଆପିଆ କରିଥାନ୍ତା ! ସେତକ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ହଠାତ୍ କଞ୍ଚଳତାଙ୍କର ମୁହଁ ଶୁଖିଗଲା । ବଡ଼ କରୁଣା ଦିଶିଲା କୁର ପ୍ରପାତ୍ତିତ ତାଙ୍କ ସାନ ମୁହଁଟି ।

“ନାହିଁ, ବଡ଼ ଅସୁବିଧା ହେବ ମା’ । ଆଉ ମୁଁ ଅଧିକ ଗୋଟିଏ ଦିନ ବି ରହି ପାରିବି ନାହିଁ । ପହରଦିନ କାଳ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ତ ରହିଲି । ଆଉ ସେଇ ଦିନଟି ରହିଲେ ଅଧିକା ବା କ'ଣ ହେବ ?” - କହିଲା ଶୁଭକାନ୍ତ ।

“କ'ଣ ଫୁଲବରେ ଯିବୁ ନା ଚେନ୍ନାଇ ?” - ପଚାରିଲେ ଦାନନାଥ ।

“ଫୁଲବରେ । ଚେନ୍ନାଇ ଦେଖି ସମୟ ଲାଗୁଛି । ବୁଧବାର ସକାଳେ ଏଠୁ ଗଲେ ଭୁବନେଶ୍ଵରରୁ ଏଗାରଟାବେଳେ ଫୁଲବ ଧରି ପାରିବି ।” - ଶୁଭକାନ୍ତ ।

“ନାତିପାଇଁ ସୁନା ଜିନିଷ କ'ଣ ଦେବ ?” - ମୁକୁ ହସି କଞ୍ଚଳତା ପଚାରିଲେ ଦାନନାଥକୁ ।

ପ୍ରଶ୍ନଟି ଉପନ କରିବା ପକ୍ଷାତରେ କଞ୍ଚଳତା ଯେପରି ତାଙ୍କୁ ମନେ ପକେଇ ଦେଉଥିବା କନ୍ଦୁବେଲେ ଶୁଭକାନ୍ତ ତା' ଅଜା ଦେଉଥିବା ସୁନାହାର ଓ ମୁଦି କଥା । ସେକଥାକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ଦାନନାଥ କହିଲେ -

“ଶୁଭକୁ ତା' ଅଜା ଦେଉଥିବା ଜିନିଷଠାରୁ ଆମ ନାତି ପାଇଁ କିଛି ଅଧିକ ହେବ ନିଷ୍ଠସ । ସେ ବାବଦରେ ତୁମେ ନିଶ୍ଚିତ ରହିବା ଉଚିତ୍ ।”

“ବାପା ! ଶୁଭକାନ୍ତ ପୁଅପାତକୁ ତା' ଅଜା ଦେଉଥିବା ସୁନାହାର ଓ ମୁଦିଠାରୁ ଆଉ କ'ଣ ବା ଅଧିକ ହୋଇପାରିବ ? ସାଧାରଣତଃ ଏଭଳି ହିଁ ଚାଲିଛି । ମୋତେ ଯଦି ଅନୁମତି ଦେବେ ତ, ଏସବୁ ସୁନା ଜିନିଷ ମୋ ତରଫରୁ ମୁଁ କିଛି ଦେଉଯିବି ।” - ମୁହଁରେ ହସ ପୁଡ଼େଇ କହିଲା ଶୁଭକାନ୍ତ ।

“ନାହିଁ, ନାହିଁ । ତୁ କାହିଁକି କିଣିବୁ ? ପ୍ରଥମ ନାତି ମୋର ସେ । ଅଜା ହିସାବରେ ମୁଁ ଦେବା

ଅତରଂ ଠିକ୍ ହେବ । ଏ ସୁଯୋଗ ମୁଁ ଆଉ କାହାକୁ ହସାନ୍ତର କରିପାରିବି ନାହିଁ । ବରଂ ଅନୁପ୍ରାଣନ ବେଳକୁ ତୁ ବେଲେ ଚଳିବ । ଏବେ ଏ ସବୁ ଜିନିଷ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବାର ଅଧିକାର ତୋର ଅଛି, ତୋ ମାଆର ବି ।” ଆବେଗପ୍ରବଣ ହୋଇ କହିଲେ ଦାନନାଥ ।

ଏଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଲତିକା ପଣି ଆସିଲେ ଘର ଭିତରକୁ । ହାତରେ ଚିଫିଟ୍ ବାନ୍ଧି ।

“ଶୁଭ ବୋଧହୁଏ କାଲି ଚେନ୍ନାଇ ଫେରିଯିବେ । ସେଥି ସକାଳେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ କେକ୍ ଚିଆରି କରି ଆଣିଛି ।”

ଲତିକା ଭଲ କେକ୍ କରି ପାରିବି । ତାଙ୍କ କେକ୍ ପାଖରେ ଦାନନାଥଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ କିଛି ଖାଇବା ଦରବ ଫିକା ଦିଶେ ।

ନାତିର ଏକୋଇଶ ପ୍ରସଂଗରେ ଆଲୋଚନା ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରି ନଥିଲା । ଲତିକା ବି ଭାଗନେଲେ ସେ ଆଲୋଚନାରେ । ସ୍ଥିରହେଲା ଆସକାଳି କେବଳ ଶୁଭ ପସନ୍ଦରେ ସବୁ ଜିନିଷ ହାର, ଲକେଟ୍, ମୁଦି, ଦାମୀ ଝୁଲଣା, ନାତିର ଭଲ ଦୁଇ ଚାରିହଳ ଡ୍ରେସ୍, ଝିଅ କ୍ଲବ୍ ଓ ସମୁଦି ସମୁଦ୍ରଶାଳ ପାଇଁ ଲୁଗା କିଣା ଯିବ । ସେହିଦିନକୁ କେବଳ ବାକି ରହିବ ନଡ଼ିଆ,କଦଳା, ଫଳ, ମିଠା ଏବଂ ଆଉ ସବୁ ଦରବ ।

ଆଲୋଚନା ପରେ ଫେରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଲେ ଲତିକା । ଆଉ ଗଲାବେଳେ ଲମ୍ବୁ ଏକ ମନ୍ଦବ୍ୟ ଛାଡ଼ିଗଲେ ।

“ଉଭୟ ଅଜା ଓ ମାମୁ ରୋଜଗାରିଆ । ନାତି ନାହୁଣାକୁ ଯେତେ ଦେଲେ ବି କିଛି ଉଶାହେବ ନାହିଁ, ବରଂ ବଢ଼ିବ ।”

|| ୨୧ ||

ପୂର୍ବସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ମଞ୍ଚ ସେବିନ ଚାରିଟାବେଳକୁ ଦାନନାଥଙ୍କ ଘର ସାମ୍ନାରେ ଗାଡ଼ି ଲଗେଇଲା । ପୂର୍ବାହ୍ନରେ କାଟେଡ଼ ଓ ଲିପ୍ଟକ୍ ସହାୟତାରେ ଭୋଗ ସରଞ୍ଜାମ ସହିତ ମିଠାମିଠି ଦାନନାଥ କିଣିଦେଉଥିଲେ ଏବଂ ଚାରି ପାଞ୍ଚଗୋଟି କାର୍ଡ୍‌ନରେ ସେ ସବୁରେ ସେମିଁ କାମ ସାରିଦେଉଥିଲେ । ଖାଲି ଗାଡ଼ି ପହଞ୍ଚିଲେ ବାହାରିବା କଥା ।

ପ୍ରଥମରୁ କଥା ହୋଇଥିଲା ନାତିର ଏକୋଇଶକୁ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ଗାଡ଼ିରେ ଦଶପନ୍ଦର କଣ ଯିବେ । ଖଣ୍ଡେ ଗାଡ଼ି ଦାନନାଥଙ୍କ ଗାଁରୁ କିଏ ଏବଂ ସେଥିରେ ମା'ଙ୍କ ସମେତ ଘରଲୋକେ ଯିବେ । ଆଉ ଖଣ୍ଡେ ଗାଡ଼ି ବାଲେଶ୍ଵରରୁ ବାହାରିବ, ସେହିଥିରେ ଦାନନାଥ ଓ କଞ୍ଚଳତାଙ୍କ ସହିତ ଲତିକା, ସୁମତି, ତାଙ୍କ ଦୁଇପୁଅ, ପ୍ରମୋଦ, ଲିପ୍ଟ ଓ କାଟେଡ଼ ଯିବେ । କାରଣ ଏମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ସେତେବେଳେ କେହି ମିଠା ଭାଗରେ ଯାଇପାରି ନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ହଠାତ୍, ଦୁଇଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଏ ଯୋଜନା ବଦଳିଗଲା ।

ଅନୁବାଦ: ବିନୟ କୁମାର ଦାସ

ଚାଲାଇ ଝିଅ ଅନୁବାଦ ଗଳ୍ପ

ଝିଅଟି ବେଶ୍ ସୁନ୍ଦରୀ ଥିଲା । ବସ ରୁ ଓହ୍ଲାଇ ସିଧା ଚାଲିଲା ରାଜବାସୀରେ । ବେଶ୍ ପରିପାଟୀର ଏକ ଦାମା ଭେନିଟି ବ୍ୟାଗ୍ ତା'ରକ ସୁବାବର ଝିଅ ବୋଲି ତା ଚାଲିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣା ପଡ଼ିଯାଇଥିଲା । କାହାରିକୁ ସାମାନ୍ୟତମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନ କରି ସେ ତାର ଗନ୍ତବ୍ୟ ପଥରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଥିଲା । କାନରେ ତାର କିନ୍ତୁ ଲାଗିଥିଲା ଇଅର ଫୋନ୍ । ବୋଧେ ହିମା ଫିଲ୍ମ ଗୀତ ଶୁଣୁଥିଲା ଝିଅଟି । ତା ପଛପଛରେ ଯେଉଁ ଭଦ୍ରମହିଳା ଜଣକ ଚାଲିଥିଲେ, ତାଙ୍କୁ ହୁଏତ ଏ ଝିଅର ରାତିଗତି ଭଲ ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ସେ ନିଜର ଗତି ଆଉ ଟିକେ ବଜାଇ ଦେଇ ଝିଅ ପାଖ ପହଞ୍ଚିଗଲେ ଆଉ କହିଲେ, “ ଝିଅ, ଗୋଟେ କଥା କହିବି , କିଛି ଖରାପ ଭାବିବୁ ନାହିଁ ତ ?” ଝିଅଟି ତା କାନରୁ ଇଅର ଫୋନ୍ ବାହାର କରିଦେଲା । ତା ଆଗପଛକୁ ଚାହିଁଲା । ଟିକେ ହସି ଦେଇ କହିଲା , “ ଆଂଟି, ଆପଣ ଭାବୁଛନ୍ତି ମୁଁ ଗୀତ ଶୁଣୁଛି ? ନା, ଆପଣଙ୍କ ପାରଣା ଭୁଲ । ଏ ଇଅର ଫୋନ୍‌କୁ ଖାଲି ମିଛରେ କାନରେ ଲଗାଇଛି । ମୋତେ ଏ ରାସ୍ତାରେ ଏକାକୀ ଯିବାକୁ ପଡୁଛି ଆଉ

ରାସ୍ତା ସାରା ସ୍ଵୀମର ରୋମିଓଙ୍କ ଭିତ । ଝିଅ ଦେଖିଲେ ସେମାନଙ୍କର ଯେତେ ସବୁ ଫାଲୁ ଗୀତ ଆଉ କମେଟ୍...ସେ ଅଶ୍ରୁଳ କମେଟ୍‌ରୁ ନିଜକୁ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଏ ଇଅର ଫୋନ୍ ।...। ସେମାନେ ଯେତେବେଳେ ଦେଖୁଥିଲେ ଝିଅଟି କାନରେ ଇଅର ଫୋନ୍ ଲଗାଇ ଗୀତ ଶୁଣୁଛି, ସେମାନେ ଆଉ କମେଟ୍ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ । କାରଣ ସେମାନଙ୍କର ଧାରଣା ତାଙ୍କ କମେଟ୍‌ରେ ମୁଁ ଶୁଣି ପାରିବି... ବାସ.. ତାପରେ ଟିକେ ସାଧ୍ୟାନ ହୋଇ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରୁ ଖସିଯିବାର ସମ୍ଭାବ ହୁଏ ।” ଏତକ ଶୁଣିବା ପରେ ମହିଳାଜଣକ ହସିଦେଇ ତା ପିଠିରେ ହାତ ଥାପୁଡ଼େଇ ଦେଇ କହିଲେ, “ସାବାସ ଝିଅ । ପ୍ରକୃତରେ ତୁ ଦେଖି ଚାଲାଇ ।” ଝିଅଟି ବି ହସିଦେଲା ଆଉ ଦୁହେଁ ନିଜ ନିଜ

ଆଉଜା କବୀଟ (୪୫) ସକାଳ ନଅରେ ଆସୁଥିବା ଟ୍ରେନ୍ (୧) ଡ. ରାଧାରଞ୍ଜନ ପଟ୍ଟନାୟକ

ନିଧୁ ବସିଥା ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ପରେ ନିଜ ସିଟ୍ ଉପରେ ବସି ସିଗାରେଟ୍ ଲଗାଇଲା । ଧୂଆଁର ଧାର ଛାଡ଼ି ଛାଡ଼ି ପାର୍ଶ୍ୱରେ ବସିଥିବା ନିଜ ବିଭାଗର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଉଦ୍‌ଘୋଷ ହୋଇ କହିଲେ - “କାଲି ମନ କି ବାଟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନିଶ୍ଚିତ ଭାଗରେ”ର ସମ୍ଭାଷଣ ଆପଣ ମାନେ ଶୁଣିଥିବେ । କହିବାର ମନମୁତୁଳକ ଶୈଳୀ ଏବଂ ଅଦ୍ଭୁତ ଚିନ୍ତାଧାରା ତାଙ୍କର । ସେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଇଲେ କି ନିଶ୍ଚିତ ଭାଗରେ ଭଲ ଭଲ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ ରାକ୍ଷସ ବନାଇଦେବ । ଯେଉଁ ନିଶ୍ଚିତ ପଦାର୍ଥ ଲୋକେ ନିଅନ୍ତି, ସେମାନେ ଅର୍ଜିତ ଆତ୍ମାର ଆତଙ୍କବାଦୀଙ୍କ ପରି ଭୟାବହ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଲୋକଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରନ୍ତି । ସତରେ କେତେ ସବୁ ମଣିଷ ଆମ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ! ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଜସେବୀ ଏଠାରେ, ସବୁ ଏବଂ ମହାତ୍ମାମାନେ କରିବା ଜରୁରୀ, ସେମାନଙ୍କ କାମ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି ।

ତାଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ ଥିବା ଚେୟାରରେ ଉପବେଶନ କରିଥିବା ରାଧୁ ଅଗ୍ରଣି କିଛି ସମୟ ନାହିଁ ବସି ହଠାତ୍ କହିଲେ, “ପୁଣି କି ତାଙ୍କ କଥାରେ କୌଣସି ପ୍ରଭାବ ପଡୁଥିବାର ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ । ଆପଣ ସ୍ୱୟଂ ସିଗାରେଟ୍ ପିଇଛନ୍ତି, କେବଳ ଏତିକି ନୁହେଁ ଇଚ୍ଛା ନଥିଲେ ଆମେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସିଗାରେଟ୍ ଅଫର୍ କରୁଛୁ ଏବଂ ନିଜେ ବି ଖୁବ୍ ସ୍ୱାର୍ଥ ମଣିଷଟିଏ ଭଳି ଧୂମପାନ କରୁଛୁ । ଆପଣଙ୍କ କାଣିବା ଦର୍ଦ୍ଦର ନିଶ୍ଚାର ଗଭୀର ପ୍ରଭାବ ହେବୁ ଲୋକମାନଙ୍କର ଚାରିପ୍ରତିକ ପତନ ହେଉଅଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଭଲକି ଭଲ ସାମାଜିକ ବିଚ୍ଛିନ୍ନତା ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି । କ’ଣ ଆପଣ କେବେ ଏହା ଉପରେ ଚିନ୍ତା କରିଛନ୍ତି ? ଆପଣଟ ଯା... ”

ମିଶ୍ର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରେ ନିଜ ଉପରେ ଆପଣଙ୍କ ଚାଳି ଠାକୁ ଖୁବ୍ ସବୁ ଜଣା ପଡ଼ୁଛି । ତାରି ଦିନର ଜୀବନ, ମୌଳିକରେ ବିଚାର ଦିଅ । ଗୋଟିଏ ଦିନ ଖାଲି ହାତରେ ଚାଲିଯିବା ଅର୍ଥ ଜୀବନ ବେକାର ହେବା । ଜୀବନ ଅଛିତ ଉପଭୋଗ କର । ସବୁ - ଅସବୁ କେହିବି ଚିରସ୍ଥାୟୀ ରହିବା ବାଲା ନୁହେଁ । ଆପଣ କୁହୁଛନ୍ତି, ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ‘ମନୁକି ବାଟ’ରେ ଖୁବ୍ ଜମା ରଖିବା ଭାଷଣ ଲାଗି ଉଦ୍‌ଘୋଷରେ ଦେଉଛନ୍ତି ହେଲେ ନିଶ୍ଚିତ ସାମଗ୍ରୀର ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଇ ନାହିଁ କାହିଁକି ! ମୂଳ ଚେରକୁ କାଟିବା ଦର୍ଦ୍ଦର । ଶାଖା ପ୍ରଶାଖା କାହିଁକି କଟା ହେଉଛି । ଏମିତି କାଟିବା ଦ୍ୱାରା କ’ଣ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ହୋଇପାରିବ ? ମୂଳ ମାରିଲେ ଯିବ ସରି, ଦେବଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କିମ୍ପା କଲି ! ନା ରହିବ ବାଉଁଶ ନା ବାଜିବ ବଂଶୀ । ମୁଁ କିଛି ଭୁଲ କିଛି ନାହିଁତ !

ଭୁଲ ... ଏବଂ ଆପଣ ! ସାର, ଏ ଆମର ଶରୀର, ଏହାର ସୁରକ୍ଷା ଚିନ୍ତା ଆମର ହେବା ଦରକାର । ଆଜିର ଯୁବକ ଦିଗଭ୍ରାନ୍ତ, କୁସଂଗ୍ରହ ବେଶିତ କାରଣ ସେମାନେ ନିଶ୍ଚାର ବିଳାସରେ ପଶି ଯାଉଛନ୍ତି ଏବଂ ବିବିଧ ଅପରାଧକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ସାମିଲ ହେଉଛନ୍ତି । ଯୁବକମାନଙ୍କର ଏତାଦୃଶ ପଥଭ୍ରଷ୍ଟ କାରଣ ହେଉଛି ଦେଶ ତଥା ସମାଜ ପାଇଁ ଅଶୁଭ ସଂକେତ ଅଟେ । ଖୁବ୍ ଉପ୍ପ ଚାପ୍ ଏବଂ ନାରବ ହୋଇଯାଉଥିଲେ ରାଧୁ ଅଗ୍ରଣି ।

କିଛି ସମୟ ଯାଏ ନାରବରେ ବସିଥାନ୍ତି ସେ । ଠିକ୍ ଏହି ସମୟରେ ନିଧୁ ବସିଥା ନାରବତା ଭଂଗ କରି କହିଲେ - ଆପଣ ତ ମୋ କଥାକୁ ଖୁବ୍ ଗମ୍ଭୀରତାର ସହ ନେଇଗଲେ । ମୁଁ ତ ହସ ମଜାରେ ଏକଥା କହୁଥିଲି । କ’ଣ କରିବି ରାଧୁ ? ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ଖରାପ ଅଭ୍ୟାସ ଯାହାକି କୋକ ଭଳି ଚିପି ଯାଉଛି ମୋ ଜୀବନରେ । ଇଚ୍ଛା ହେଲେବି ଛାଡ଼ି ଦାଉଁନି - ଏହି ଖରାପ ଅଭ୍ୟାସକୁ । ମୁଁ ତ ହାରିଯାଉଛି ।

କି କଥା କହୁଛନ୍ତି ଆପଣ ସାର ! ହୃଦୟରେ ଯେଉଁ ଜିନିଷ ଚାହିଁବ ତାକୁ ଆପଣଙ୍କରା କିଛି ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ମୁଁ ମୋ ଜୀବନର ଘଟଣା ଆପଣଙ୍କୁ ଶୁଣାଉଛି । ସେହି ଘଟଣାକୁ ସୁରଣ କଲାମତେ ଆଜିବି ମୁଣ୍ଡଠାକୁ ଗୋଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମଗ୍ର ଶରୀରରେ ଶିହରଣ ଆସିଥାଏ ।

ଆଉ ଏହି ପରେ ଭବ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ସହରକୁ ଆସିଲି । ସର୍ଦ୍ଦାରୀ ଚାକିରୀରେ ଥିବା ସୁନ୍ଦର ମଣିଷ ନିଜ ନିଜ ପିଲାଙ୍କୁ ଉତ୍ତମ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଆଣି ଏଠାରେ ରହିବା ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଇଥିଲେ । ଅତଏବ ସହରର ବିକ୍ଷାର ଖୁବ୍ କ୍ଷାପ୍ତ ଗତିରେ ହେଉଥିଲା । ଖୁବ୍ ଭଲ କରିଥିଲେ ଇଂରାଜୀ ଲୋକ । ରେଳ ଲାଇନ୍ ଆପାତତଃ ଏହି ସହର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିକ୍ଷାର ଦେଇଥିଲେ । ସ୍ୱାଧୀନତାର ଛଅ ଦଶନ୍ଧି ପରେବି ରେଳଲାଇନ୍‌ର ବିକ୍ଷାର ସେମିତି ଆଖୁବୁଣିଆ ବଢ଼ିନଥିଲା । ଏପରିକି ଏହି ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଆଣିବାକୁ ରେଳଧାରଣା ଆଗକୁ ବଢ଼ି ନଥିଲା । ଏହାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ଥିଲା, ଏହିଠାକୁ ସରକାରୀ ରେଳଗାଡ଼ି ଧରୁଥିଲେ । ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ତଳର ଏହା ପ୍ରମୁଖ ବକାର ମଧ୍ୟ ।

ଏହି ସହରକୁ ପ୍ରବେଶ ସମୟରେ ବାପାବି ମୋ ସହ ଆସିଥିଲେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିସାରିବା ପରେ ସେ ନିଜ କାମରେ ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲେ । ମୋତେ ତାଙ୍କର ପାଖରେ ବସାଇ କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ - “ଦେଖ ପୁଅ ରାଧୁ, ଏବେ ତୁ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରବେଶ କଲୁ । ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଚୋଟେ ମିଳିବେ । ଉଦ୍‌ଘୋଷ ବି ମେଧାବାଦୀ । ସଂଗତର ବହୁତ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼େ । ସତର୍କ ହୋଇ ରହିବୁ । ଏ ଆମ ମତସହଜ ନୁହେଁ । ଶିକ୍ଷା ହିଁ ସବୁଠାରୁ ପ୍ରଥମ । ଜୀବନର ଅମୋଗ ଅଫିସ ଚୋ ପାଖକୁ ଚଳା ବରାବର ପଠାଇବି । ଖାଇବା ପିଇବାରେ ଅବହେଳା କରିବୁ ନାହିଁ । ଏକମିତି ଅନେକ ନୀତିପୁସ୍ତକ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ କଥା କହି ପଢ଼ିବୁଲଭ ତଥା ବିହେଦର ଭାବ ନେଇ ବାପା ମୋ କୋଠାରୁ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ।

ମୁଁ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଯିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲି । ଏକ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟକର ପରିବେଶ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଲା । ଏଠାରେ ଅନୁଶାସନ ନାମକ କୌଣସି ଜିନିଷ ନାହିଁ । ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଅଲଗା ଅଲଗା ବକ ଗପ ମାରିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ସତେ ଯେମିତି ସେମାନେ କାହାଣୀ ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ଚଲୁନା ହୋଇ ଯାଉଛନ୍ତି । କ୍ଲାସ୍ ରୁମ୍‌ର ପ୍ରତିଟି କୋଣ ଗୁରୁକା, ପାନ ମସଲା ଇତ୍ୟାଦିରେ ଭରଣା ହୋଇଯାଇଛି । ବହୁତ ସ୍ୱଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟକ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀଙ୍କର ବସିଥିବାର ଦେଖିଲି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ମୋର କୌଣସି ସାଙ୍ଗ ନଥିଲେ । ବକାରରୁ କିଛି ଦୂରରେ ମୋର ଘର ଥିଲା । ରାକ୍ଷାର ଦୁଇ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ସଫଳ ଆୟର ବଗିଚା ଥିଲା । ସେହି ରାକ୍ଷାରେ ଯାଉଥିବା ଲୋକ ଆମ ପଢ଼ିବା ସମୟରେ ଭବି ଯାଉଥିଲେ । ସକ୍ଷ ନର୍ଦ୍ଦ ଆସିଲେ ସେହି ରାକ୍ଷାରେ ଯିବାକୁ ସରକାରୀ ଭାବେ ପାଉଥିଲେ । ମୋ ପାଇଁ ଏହା ଅପରିଚିତ ଜାଗା ଥିଲା । ଏକଲା ରୁମ୍‌ରେ ମନ ଲାଗୁନଥିଲା । ଘର କଥା ସବୁବେଳେ ମନେ ପଡୁଥିଲା । ଆଖିରେ ଅଶ୍ରୁ ଭରି ଯାଉଥିଲା । ପାଠପଢ଼ା ବୁଲିକି ଯାଉ, ଏହା ଭାବି ଘରକୁ ଫେରି ଆସିଲି ।

ଗାଁରେ ପ୍ରତିଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଖୁବ୍ ହସ ଭଲ୍ଲୁରେ କରୁଥାଏ । ଏକ ସପ୍ତାହ ବିତିଗଲା । ମୁଁ ଭୁଲି ଯାଉଥିଲି ଯେ, ମୋତେ ପୁଣି ଫେରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମା’ ମୋର ସ୍ମିତି ଏବଂ ମାନସିକ ଅସୁସ୍ଥତା ପରଖି ସାରିଥିଲା । ସେ ମୋତେ ଗାଳି ଦେଇ କହିଲା - ପୁଅରେ ! ଜୀବନସାରା କେହି କାହାରି ସହିତ ରହିପାରେ ନାହିଁ । ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ନିଜ ଜୀବନ ସ୍ୱୟଂ ଗଢ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବି । ପକ୍ଷୀକୁ ଦେଖ ! ଯେମିତି ସେମାନଙ୍କର ଶାବକ ବଡ଼ ହୋଇଯା’ନ୍ତି ସେମାନେ ନିଜ ତେଣୁରେ ସବାର ହୋଇ ଦୂରକୁ ଚାଲିଯାନ୍ତି ନିଜ ନିଜ ଜୀବନ ପାଇଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁ ସେଠାରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ରହିବାର ଅଭ୍ୟାସ କର ।”

ମା’ର ଏକ କଥା ହିଁ ମୋ ଜୀବନରେ ଗଭୀର ପ୍ରଭାବ ପକାଇଲା । ଠିକ୍ ତା’ ଚରଣଦିନ ଗାଁକୁ ପୁଣି ଫେରିଲି ସହରକୁ । ରାକ୍ଷାରେ ପଡ଼ୋଶୀ ଗାଁର ଏକ ପିଲା ମିଳିଗଲା । ସେ ବି.ଏ. ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷର ଛାତ୍ର ଥିଲା । ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲା । ସେ ତାର ନାମ ସତ୍ୟଜିତ୍ ବୋଲି ଜାଣିଲି । ତା’ ସହିତ ମୋତେ ଖୁବ୍ ଆପଣାପଣ ଆପଣାପଣ ମନେହେଲା । ତାର ପ୍ରେମ ପୂର୍ଣ୍ଣ କଥାକୁ ଜାଣିଲି, ସେ ମୋର ସୁଖ ଦୁଃଖରେ ନିଶ୍ଚୟ ମୋ ସାଥୀ ହେବ । ଯେତେବେଳେ ସେ ତା’ର କୋଠାରୁ ଯିବା ପାଇଁ ବାରମ୍ବାର କହିଲା, ମୁଁ ତାର ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିପାରିଲି ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତାର କୋଠାରେ ପହଞ୍ଚିବାର ଗୋଟିଏ ସଫା ବିତିଛି କି ନାହିଁ ତାର ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ମିତ୍ର ଆସିଗଲେ । ସତ୍ୟଜିତ୍ ସେହି ଦୁଇଜଣଙ୍କ ସହ ମୋର ପରିଚୟ କରିବାହେଲା । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଜଣକ ନାମ ସିଦ୍ଧାର୍ଥ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣକ ନାମ ପ୍ରଭାତନ ଥିଲା । ସିଦ୍ଧାର୍ଥ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଉପରେ ପିଲା ମାତ୍ର ପ୍ରଭାତନ ଏହି ସହରର ନିବାସୀ । କ’ଣ ଆଶିଷ ଘରୁ ସତ୍ୟଜିତ୍ ? ଆଣ ଏବଂ ଖୁଆଅ ।

ସେ ସେମାନଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ ଘରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ମିଠାଇ ରଖି କହିଲା, “ନିଅ, ଖାଅ ।” ଏତେ ଯତ୍ନରେ ତିଆରି ହୋଇଥିବା ମିଠାଇ ତୁମ୍ଭର ଏହି ସହରରେ ମିଳିବ ନାହିଁ । ଏଠାରେ ମିଠାଇରେ ଅପରିଶ୍ରମ ରହିବ । କିଛି ଦିନର ବଳିଥିବା ମିଠାଇକୁ ଘାଣି ଫେଟି ପୁଣି ତାହା କରି ବିକ୍ରି କରନ୍ତି ଏଠାକାର ବୋକାଳଦାର । ଲୋକମାନେ ଖୁବ୍ ଗର୍ବର ସହିତ ମିଠାଇ ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ଖାଆନ୍ତି ଏବଂ ବେମାରି ହିଁ (ମୁକ୍ତ)ରେ ପ୍ରାପ୍ତ କରନ୍ତି । (କ୍ରମଶଃ)

ସ୍ମୃତି ଶତ ଦଳି

୯୦୨

୩୩୦ ଜନଙ୍କର ଅନୁଗ୍ରହ (୧)
 ଡା. ସରୋଜିନୀ ସତ୍ତ୍ୱୀ

୩୩୦ ଜନଙ୍କର ଅନୁଗ୍ରହ (୧)
 ଡା. ସରୋଜିନୀ ସତ୍ତ୍ୱୀ

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଯାହାର ନାମ ଅନନ୍ତ, ଯାହାର ଲୀଳା ଅନନ୍ତ, ଯାହାର କଥା ଓ ଚିନ୍ତା ଅନନ୍ତ ସେଇ ଚତୁର୍ଦ୍ଧାମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କର ଦ୍ୱାଦଶ ଯାତ୍ରା ମଧ୍ୟରୁ ରଥଯାତ୍ରା ହେଉଛି ସବୁଠାରୁ ବର୍ଷାଳୀମୟ ବୈଭବମୟ ଓ ବୈଚିତ୍ର୍ୟମୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠଯାତ୍ରା । ଏହାର ଅନ୍ୟନାମ ପତିତପାବନ ଯାତ୍ରା ଏହି ଗୁଣ୍ଡିଚା ଯାତ୍ରାରେ ସେ ନିଳାଦ୍ରାମଣ୍ଡପରୁ ଆଡ଼ପମଣ୍ଡପ ତଥା କର୍ମବେଦୀରୁ ଯଜ୍ଞବେଦୀକୁ ଯାଆନ୍ତି । ଦିଅଁମାନେ ଅଣସର ପିଣ୍ଡରୁ ଧାଡ଼ିମଣ୍ଡପରେ ଓହ୍ଲାଇ ଆସନ୍ତି ଓ ସାତପାହାଚରେ ଚାହିଁଥା ପିଛନ୍ତି ।

ପୁସ୍ତକ ସମୀକ୍ଷା

‘ଚେତନାର ଚୌହଦି’
 (ପ୍ରବନ୍ଧ ସଂକଳନ)
 ଲେଖକ: ରାଜୀବ ପାଣି
 ପ୍ରକାଶକ: ଏଥେନା ବୁକ୍ସ,
 ଭୁବନେଶ୍ୱର-୨
 ମୂଲ୍ୟ-୩୦୦/-

ଉଚ୍ଚ ପ୍ରବନ୍ଧ ପୁସ୍ତକଟି କବି ଓ ପ୍ରାବନ୍ଧିକ ତଥା ନାଟ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ରାଜୀବ ପାଣିଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟତମ ପ୍ରବନ୍ଧ ପୁସ୍ତକ । ଏଥିରେ ସର୍ବମୋଟ ୨୨ଟି ପ୍ରବନ୍ଧ ସ୍ଥାନୀତ । ନାଟକରେ ବିଶେଷ ରୁଚି ରଖୁଥିବା ଶ୍ରୀ ରାଜୀବ ପାଣିଙ୍କ କବିତା ତଥା ସମାକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରାୟ ମୌଳିକ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖା ଯାଉନି । ରଚୁକର ପତି, ରିରିକା ଶଙ୍କର ରାୟ, ନୀଳକଣ୍ଠ ଦାସ, ଡ. କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ପାଣିଗ୍ରାହୀ, ମାଧ୍ୟଧର ମାନବି, ଗୋଲକ ବିହାରୀ ଧଳ, ଗୋକୁଳାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର, ଡ. ହରେକୃଷ୍ଣ ମହତାବ, କୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ ମିଶ୍ର, ଡ. ମନୁଜ ନାଥ ଦାସ, ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାସ, ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ରଥ ପ୍ରମୁଖ ମୌଳିକ ପ୍ରବନ୍ଧ ରଚନା କରି ଆମ ସାମାଜିକ ବାଣୀକରଣକୁ ସମୃଦ୍ଧ କରିଥିଲେ । ମାତ୍ର ଦୁଃଖ ଓ ପରିତାପର ବିଷୟ ଏହି କି ଯେ, ଏବେ ଆଉ ମୌଳିକ ପ୍ରବନ୍ଧମାନ ଲେଖାଯାଉନି । ସୁଲ କଲେକର ପିଲାମାନେ ସେଇ ପୁରୁଣା ପ୍ରବନ୍ଧମାନ ପଢ଼ିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାରୁ ଶତାଧିକ ପତ୍ରପତ୍ରିକା ବାହାରୁଛି, ମାତ୍ର କୌଣସିରେ ମୌଳିକ ପ୍ରବନ୍ଧ ପ୍ରାୟ ନାହିଁ କହିଲେ ଚଳେ । ଯାହା ସବୁ ବାହାରୁଛି ତାହା ପ୍ରବନ୍ଧ ନୁହେଁ ସମାଲୋଚନା ଆଉ ପୁସ୍ତକ ଆଲୋଚନା । ମୌଳିକ ପ୍ରବନ୍ଧ ରଚନା ଲାଗି ଯେଉଁ ଧାରଣା, ପ୍ରାଣ, ମନନଶୀଳ ଅଭିନିବେଶ ତଥା ବିଶ୍ୱ ଦୃଷ୍ଟି ଆବଶ୍ୟକ, ତାହା ଆମ ଲେଖକମାନଙ୍କର ନାହିଁ । ଆମ ସମୟର ଏଭଳି ହିଁ ବହୁ ବିତ୍ତମନ । ଏ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଚାର କଲେ ଶ୍ରୀ ରାଜୀବ ପାଣିଙ୍କର ପ୍ରବନ୍ଧ ସଂକଳନ ନିଶ୍ଚିତ ଏକ ଶୂନ୍ୟତାକୁ ଭିତ୍ତି ଅଂଶରେ ପୁରଣ କରିବ, ଯଦିଏ ଏଥିରେ ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରବନ୍ଧ ଆଲୋଚନା ଗୋଡ଼ାଏ ।

ପୁସ୍ତକରେ ସର୍ବବେଶିତ ପ୍ରବନ୍ଧ ‘ରବୀନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଓ ଓଡ଼ିଆ କବି’ । ଏଥିରେ ଶ୍ରୀମୁଖ ପାଣି ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥଙ୍କ ଆଧୁନିକ ଭାରତୀୟ ସାହିତ୍ୟର ମହାପୁରୁଷ ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ସଂଗେ ସଂଗେ, ବିଶ୍ୱ-ମାନବିକତାର ଉଦ୍‌ଗୋପା ବୋଲି କହିଛନ୍ତି । ଜର୍ମାନ କବି ଦାର୍ଶନିକ ଗେଟେ (Geothe) ଉଦ୍‌ଦିଷ୍ଟ ଶତାବ୍ଦୀର ପ୍ରମୁଖବେଦ କେତେବେଳେ ଯେ, ନାଳାଂକନ ଘର ଘନନାଳ ଆଶାଶ୍ଚ ଚିକିତ୍ସା ଉପରେ ଝରିପଡ଼େ, ସେ କଥା ମଣିଷ କେବେହେଲେ ଭାବି ପାରି ନଥାଏ, ସେମିତି ପ୍ରଭୁ ମତେ ନେଇଥିଲେ ବାଣୀ ସେବାର ଅର୍ପୁଁ ସୁଯୋଗ ।

୯ ର ବି ବା

୯୦୨

୩୩୦ ଜନଙ୍କର ଅନୁଗ୍ରହ (୧)
 ଡା. ସରୋଜିନୀ ସତ୍ତ୍ୱୀ

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଯାହାର ନାମ ଅନନ୍ତ, ଯାହାର ଲୀଳା ଅନନ୍ତ, ଯାହାର କଥା ଓ ଚିନ୍ତା ଅନନ୍ତ ସେଇ ଚତୁର୍ଦ୍ଧାମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କର ଦ୍ୱାଦଶ ଯାତ୍ରା ମଧ୍ୟରୁ ରଥଯାତ୍ରା ହେଉଛି ସବୁଠାରୁ ବର୍ଷାଳୀମୟ ବୈଭବମୟ ଓ ବୈଚିତ୍ର୍ୟମୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠଯାତ୍ରା । ଏହାର ଅନ୍ୟନାମ ପତିତପାବନ ଯାତ୍ରା ଏହି ଗୁଣ୍ଡିଚା ଯାତ୍ରାରେ ସେ ନିଳାଦ୍ରାମଣ୍ଡପରୁ ଆଡ଼ପମଣ୍ଡପ ତଥା କର୍ମବେଦୀରୁ ଯଜ୍ଞବେଦୀକୁ ଯାଆନ୍ତି । ଦିଅଁମାନେ ଅଣସର ପିଣ୍ଡରୁ ଧାଡ଼ିମଣ୍ଡପରେ ଓହ୍ଲାଇ ଆସନ୍ତି ଓ ସାତପାହାଚରେ ଚାହିଁଥା ପିଛନ୍ତି ।

ଜଗନ୍ନାଥ ଝୁଲାଇଥିବାର ରଥଉପରକୁ ଆସନ୍ତି । ବୈଷ୍ଣବ ଧର୍ମ ଅନୁସାରେ, ପହଞ୍ଚି ଯାତ୍ରାରେ ନବଧା ଭକ୍ତିତତ୍ତ୍ୱ ଦେଖାଯାଏ ଯାହା- ଶ୍ରବଣ, କାର୍ତ୍ତିନ, ସ୍ମରଣ, ପଦସେବନ, ଅର୍ଚ୍ଚନ, ବନ୍ଦନ ଦାସ୍ୟ, ସୌଖ୍ୟ ତଥା ଆତ୍ମ ନିବେଦନ ଓ ବଚନ ଦାସ୍ୟ ଯାତ୍ରା ମଧ୍ୟରୁ ରଥଯାତ୍ରା ହେଉଛି ସବୁଠାରୁ ବର୍ଷାଳୀମୟ ବୈଭବମୟ ଓ ବୈଚିତ୍ର୍ୟମୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠଯାତ୍ରା । ଏହାର ଅନ୍ୟନାମ ପତିତପାବନ ଯାତ୍ରା ଏହି ଗୁଣ୍ଡିଚା ଯାତ୍ରାରେ ସେ ନିଳାଦ୍ରାମଣ୍ଡପରୁ ଆଡ଼ପମଣ୍ଡପ ତଥା କର୍ମବେଦୀରୁ ଯଜ୍ଞବେଦୀକୁ ଯାଆନ୍ତି । ଦିଅଁମାନେ ଅଣସର ପିଣ୍ଡରୁ ଧାଡ଼ିମଣ୍ଡପରେ ଓହ୍ଲାଇ ଆସନ୍ତି ଓ ସାତପାହାଚରେ ଚାହିଁଥା ପିଛନ୍ତି ।

ଚେତନାର ଚୌହଦି

ରାଜୀବ ପାଣି

ରାଜୀବ ପାଣି

ରାଜୀବ ପାଣି

